

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon Interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrt strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Vlada dr. Korošca.

Vladina kriza, ki je trajala 24 dni, je bila v petek, 27. julija, končana s tem, da je bila sestavljena nova vlada pod predsedstvom g. dr. Korošca. Ob 5. uri popoldne je ta vlada pred Njeg. Veličanstvom kraljem položila prisego.

Z zadovoljstvom bilježimo dejstvo, da je na čelo vlade in državne uprave stopil Slovenec. Odkar obstoji naša država, je to prvi slučaj. Naše zadovoljstvo je tem večje, ker je ravno voditelj Slovenske ljudske stranke bil izbran za to, da postane načelnik vlade celokupne naše države.

Mislimo, da bi tudi na Hrvatskem nova vlada pod predsedstvom g. dr. Korošca morala najti simpatije (naklonjenost, všečnost), ako ne bi Hrvatska trenutno stala pod komando najbolj nesrečnega politika v naši državi, Svetozarja Pribičevića. Saj je dr. Korošec znan kot velik prijatelj Hrvatov, s katerimi je tolikokrat in toliko časa stal v istih političnih vrstah. Da sedaj temu ni tako, ni kriv dr. Korošec, marveč je krivda pri tistih, ki delajo politiko osebne užaljenosti in strankarske sebičnosti. Ko se bodo duhovi na Hrvatskem pomirili, bodo hrvatski političarji uvideli, kje so njihovi naravni politični zavezniki.

Naša stranka, koje voditelj je prevzel predsedstvo ministrskega sveta, je s svojim dosedanjim delovanjem dokazala, da so njena glavna načela v prid ne samo slovenskemu ljudstvu, marveč celokupni državi. Mi smo skozinsko ljudska stranka, ki je dosledno delovala ter se borila za enakopravnost v državi, za samoupravne pravice in demokratske svoboščine. Pri našem delu nas niso nikdar vodili kakšni separaten ali separatistični nagibi, marveč vselej in povsod samo oziri na ljudstvo in na celokupno državo ter na srečno bodočnost naše jugoslovanske države.

Naloga, ki čaka novo vlado, je velika in težka. Treba bo pomiriti du-

hove na Hrvatskem, ki jih je razburila strastna agitacija Pribičevića in njegovih političnih pajdašev. Treba bo rešiti velika gospodarska in finančna vprašanja. Treba bo zakonu v vseh krajih naše državne uprave priboriti spoštovanje. Nova vlada je vlada dela, reda in poštenja. V tem smislu bo delovala. Vsi, ki jim je blagor ljudstva in države pri srcu, želijo njenemu delovanju najboljšega uspeha.

Nova vlada je sestavljena tako-le: Predsednik ministrskega sveta ter minister za notranje zadeve: g. dr. **Anton Korošec (SLS)**.

Minister za zunanje zadeve: dr. Voja Marinkovič (demokrat).

Minister za vojsko in mornarico: general Števo Hadžič.

Minister za finance: dr. Nikola Subotič (radikal).

Minister za prosveto: Milan Gol (demokrat).

Minister za promet: ing. Andra Stanič (radikal).

Minister za trgovino in industrijo: dr. Mehmed Spaho (musliman).

Minister za socialno politiko: Stjepan Barič (Hrvatska ljudska str.).

Minister za pravosodje: Milorad Vujičić (radikal).

Minister za javna dela: dr. Grga Angjelinovič (demokrat).

Minister za agrarno reformo: ingen. Daka Popovič (radikal).

Minister za kmetijstvo in vode: dr. Vlada Andrič (radikal).

Minister za verstvo: Radiša Cvetkovič (radikal).

Minister za gozdarstvo in rudarstvo: Pera Markovič (demokrat).

Minister za pošto in telefon: Bogolj. Kujundžič (radikal).

Minister za zdravstvo: dr. Čeda Mihajlovič (radikal).

Kakor se vidi iz liste novoimenovanih ministrov, je vlada po polovici prečanska, po polovici pa srbijanska. Novost je, da je predsednik Hrv. pučke (ljudske) stranke Stjepan Ba-

rič postal minister; doslej še ni bil nobeden minister iz vrst Hrvatske ljudske stranke. Poleg Bariča so Hrvatje v novi vladi še zastopani z dr. Angjelinovičem iz Dalmacije, ki je član Davidovičeve demokratske stranke. Novih ministrov je pet in sicer: Barič, dr. Subotič, Daka Popovič, dr. Čeda Mihajlovič in Dragiša Cvetkovič, drugi so že prej bili ministri, večina v Vukičevićevi vladi, — drugi pa v prejšnjih vladah.

Boj največjemu narodnemu zapeljivcu in škodljivcu.

Neslovensko in protikrščansko pisanje samostalno demokratskih in samostojno kmetijskih — po krivici tako imenovanih — listov je vzbudilo v Sloveniji pravi in pravcati vihar razburjenja in ogorčenosti. Glavni predmet obsodbe je »Jutro«, ki je objavilo nedosegljivo surovo in sramotilno sliko dr. Korošca, voditelja slovenskega naroda. »Jutro« se je tako daleč spozabilo, da se je v svoje grde politične nakane celo poslužilo podobe s trnjem kronanega Zveličarja, s čimer je storilo greh bogoskrustva. Kljub temu, da je ta sramotilna podoba, objavljena v »Jutru«, našla ostro obsodbo v vseh poštenih krogih Slovenije, se je samostalno-demokratska klika drznila to ostudno podobo objaviti še tudi v »Domovini«, ki jo večinoma brezplačno pošilja med kmetško ljudstvo, da bi dobila na deželi kaj pristašev za svojo nekrščansko stranko. »Kmetški list« pa s svojo samostojno kmetijsko stranko, ki zavzema v takozvani kmetški demokraciji Radiča in Pribičevića podrejeno ulogo, popeva v tem sramotilnem političnem pevskem zboru nizki glas. Pucelj in Prepeluh sta že dosti ohripela.

Pisanje nekrščanskih listov je širšim krogom odprlo oči, da so strme obstali nad prepadom, v kojega preti strmoglaviti nekrščansko časopisje ves slovenski narod. Zastopniki vseh stanov in slojev v našem ljudstvu so se dvignili ter zaklicali z močnim glasom: »Ne damo ubijati naroda, osobito ne upa njegove bodočnosti — slovenske mladine! Proč z duhovniki ubijalci — proč z nekrščanskimi časniki!«

Veličastni ljudski tabor v Žalcu je z gromkim glasom to obsodbo zakli-

cal v slovensko deželo. Vsepovsodi se je odzval odmev. Na zborih, na sestankih, na sejah so zastopniki ljudstva, zlasti še ljudje kmetijskega in delavskega stanu dvignili svoj glas ter izrekli smrtno obsodbo nad tistimi, ki nosijo duševno smrt v naš narod, nad nekrščanskim časopisjem ter nad strankami, ki ga izdajajo in razširjajo.

Tudi na lepem zborovanju marib. Prosvetne zveze na slavnem romarskem kraju Matere božje na Brezjah pretekli pondeljek, 30. julija, je slovensko ljudstvo po svojih zastopnikih, kojih je preko 3500 poromalo na Brezje, dvignilo svoj obsodilni glas. Predsednik Prosvetne zveze narodni poslanec g. dr. H o h n j e c je na tem zborovanju na nazoren način predočil pogubonosni vpliv nekrščanskega časopisja. Med drugim je rekel: »Nedavno sem videl sredi lepega obširnega gozda razsežne drevesne skupe, ki so štrlele proti nebu kakor suhe metle brez življenja, brez zelenja, brez listja. Krilati pevci, ki so v drugih delih gozda se zibali in nihali na zelenih vejah dreves ter prepevali svoje vesele pesmice, so se ogibali teh dreves, kakor da bi smrt kraljevala nad njimi. Ko sem pristopil bližje, sem videl, kaj je bilo vzrok temu. Videl sem na drevesih grde, ostudne, strupene gosenice. Vsako deblo, vsaka veja, vsaka vejica, vsak list: vse je bilo polno teh ostudnih živalic. Te grde zajedavke so grizle in jedle, sesale in srkale brez prestanka, dokler ni bilo uničeno vse, kar je bilo živega in svežega, lepega in zelenega. Ta umirajoča drevesa se niso ustavljala, marveč so kakor brez volje in odpora dajala svoj kras in svoje življenje strupenim zajedavkam, ki so jih uničevale. Ta drevesa, tako mi je prišlo na misel pri pogledu na nje, so podoba ljudi, ki jih napadajo duhovne zajedavke: nekrščanski časniki.

Slovensko ljudstvo je zdravo v svojem jedru, je krepko in željno življenja in hrepeni po lepi bodočnosti. Napadla pa ga je strupena črva — razpasla se je po mestih in trgih in žal že tudi po vaseh ter grize na poedincih in vleče in pije iz njih življenjski mozeg: vero krščansko in keščansko poštenost. Poedinci so žal že v velikem številu postali žrtve teh strupenih gosenic. Ako nočemo, da se število teh nesrečnih žrtev strahovito pomnoži ter spravi v nevarnost obstoj našega ljudstva, moramo se zganiti ter iztreti in uničiti ta strupeni in škodljivi mrčes.

Še ena druga podoba, ki vam pokaže vso zapeljivost in nevarnost nekrščanskega časopisja. Na večer sem nekoč stal na morski obali. V bližini zamigljala svetla luč, ki prihaja vedno bližje in bližje. Ribiška ladjica je. Na sprednji strani je pritrjena svetla luč, ki sveti v globočino morja. Ta luč omamlja ribe, da se dvignejo iz globlin ter sledijo njeni svetlobi. Na lahko plava ladjica proti obrežju, ribe pa ji sledijo kakor omamljene in oslepele. Naenkrat se mreža zagrne za njimi: postale so rop tiste svetle luči, ki jih je omamila. Tako je tudi z nekrščanskim časopisjem. Vabi in mami ljudi z varljivo in zapeljivo svetlobo: z lepo obliko in besedo, z opolzko povestjo in podobo, vabi jih v svojo mrežo. In ko se ta mreža zgrne nad njimi, ne izpusti več svojih nesrečnih žrtev. Gorje mladini, ki se je dala ujeti v to mrežo v cvetu svojega življenja! Gorje narodu, kojemu je mladina postala plén nekrščanskega časopisja!

Brez podobe naj osvetlijo pogubonosni vpliv teh narodnih škodljivcev besede nekdanjega francoskega ministrskega predsednika Combesa, pod kojim je bilo v letih 1902 do 1905 na Francoskem dovršeno delo razkristjanjenja šole in izvedena loči-

tev države od cerkve. Combes je nam reč zapisal v dunajskem listu »Neue Freie Presse« o uplivu protikrščanskih časnikov na ljudstvo to-le sodbo: »Brez pomisleka lahko trdim, da so radikalni in socialistični časopisi odtrgali od katoliške Cerkve dve tretjini, morda celo tri četrtine vernikov.«

O časopisju, o slabem in dobrem, je papež Pij X. izrekel ta nad vse resni opomin, ki ne sme ostati brez utisa na nas, marveč mora v nas vzbuditi najtrdnješe sklepe. Pij X. je početkom leta 1909 napram nekemu pisatelju izjavil te-le besede: »Da, da, tisk! Še vedno se ne uvideva njegov pomen. Niti verniki niti duhovniki se ne pečajo s tem, kakor bi bilo potrebno. Stare ljudi čujemo večkrat govoriti, da so časniki nov pojav ter da so se prej duše ravno tako rešile brez časnikov. Da, prej! Ne pomisli pa se, da strup slabih časnikov prej ni bil tako razširjen kakor sedaj ter da vsled tega tudi protistrup, to je dobri časniki, prej ni bil tako potreben. Živimo v drugem času nego poprej in obžalovanja vredno dejstvo je, da se krščansko ljudstvo danes z brezbožnimi časniki vara in zastruplja. Zastonj — tako je končal sv. Oče — zidate cerkve, obhajate misijone, gradite šole. Vsa vaša dobra dela bodo uničena, vsi vaši napori so zaman, ako ne umete istočasno uporabljati obrambnega in napadalnega orožja katoliških časnikov.« Besede sv. Očeta so za nas katoliške Slovence resen memento.«

Zborovanje Prosvetne zveze na Brezjah se je zaključilo s svečanim sklepom in slovesno obljubo, ki jo bodo možje in žene, zlasti na mladeniči in mladenke, ponesle širom slovenske zemlje: Boj največjemu narodnemu škodljivcu: nekrščanskemu časopisju! Naša ljubezen in podpora dobrim, krščanskim časnikom!

Vabilo na socialni dan!

Stalni odbor za katoliške shode priredi letos v nedeljo, dne 9. sept., socialni dan.

Vse polno socialnih vprašanj se pojavlja v državah okoli nas, iščejo se novi načini, kako uvesti blagostanje v človeštvo. Tudi pri nas nastajajo novi problemi, iščejo se nove smernice za socialno delovanje in življenje.

Socialni odsek stalnega odbora za katoliške shode je imel v zimskih mescih dolgotrajne seje, pri katerih so se reševali ti problemi. Rezultat tega intenzivnega dela so resolucije, ki jih je sprejel ta socialni odsek.

Socialni dan hoče seznaniti širše, socialno čuteče občinstvo s temi novimi smernicami. Naši priznani socialni ideologi gg. Fr. Terseglav, dr. p. Angelik Tominec, dr. Josip Ujčić in dr. Aleš Ušeničnik bodo od 10. do 12. ure referirali o teh smernicah in resolucijah. Popoldne pa bo debata in se bo sklepalo o nadaljnem socialnem delovanju.

Socialni dan se bo vršil v dvorani radio-študija in se bodo predavanja takoj oddajala v radio, če bo takrat že sprejemal.

Dan se je izvolil v času, ko bode v Ljubljani od 1. do 10. septembra t. l. obenem kmetijska razstava v jeseni in druge prireditve, tako da si s polovično voznino vsak socialni udeleženec lahko ogleda tudi te stvari.

Na svidenje in s socialnim pozdravom!

Ljubljana, 26. julija 1928.

Za socialni odsek katoliških shodov:

dr. Matija Slavič, univerzitetni prof.

Pevski zbori! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—

POLITIČNI RAZGOVORI

Svečano razpoloženje je bilo na vasi. Naši možje so si segali v roke in veselega obraza čestitali drug drugemu: »Ponosni smo na svojega voditelja dr. Korošca!«

Gospodar se je malo zamudil, ko pa je stopil med nje, so ga prijatelji obkročili:

»Kako je po Sloveniji, ko je vodja slovenskega naroda postal prvi državnik, postal ministrski predsednik? Ti bereš veliko, povej, ali je dal slovenski narod duška svojemu veselju nad tem velikim dogodkom?«

Gospodar jim je takoj odgovoril: »Dragi prijatelji, tako kakor ste vi veseli, so veseli tega dogodka vsi poštene Slovenci. Slovenski narod je dal državi za desetletnico najboljšega svojega sina, da jo uredi in spravi na tir rednih razmer in v družbo politično in gospodarsko močnih držav. Da je dr. Korošec od tega prišel, je v velikem delu njegova globokoumnost, poštenost in pravičnost pripo-

mogla. Mi, ki smo z njim strnjeni v eno mogočno vrsto SLS, pa smo mu dali zunanjo moč in vpliv, mu dajemo oporo, ker lahko reče, da je zastopnik vseh poštenih Slovencev. V njem vidimo uspeh tudi svojega dela, uspeh, ko smo hodili od hiše do hiše in agitirali za SLS. V njem smo dosegli višek, ki ga kaka stranka zamore doseči. Zato smo posebno še veseli vsi pristaši SLS.

»Nekomu se je pa žolč razlil«, je pripomnil znanec iz družbe.

»Imaš prav«, je dejal gospodar, »res se mu je razlil. Dokler se je »Jutra« držala kri nahujskanih mas v Beogradu in Zagrebu, je prihajal rdečeflekast. Zdaj pa se mu je žolč razlil, pa je narisal zelenega zmaja. Ni čuda! Demokratarjem se je res žolč razlil, ker ti so vedno taki, če z lažmi in intrigami ne uspejo zoper slovenski narod. Sam Pribičević se je lotil celo »Slov. Gospodarja« in je iz nje skušal izviti kako laž zoper g. dr. Korošca. Pa je bil ves Pribičevićev napor zastonj. Pobasal je šila in kopita, pa je šel v Zagreb prosit Radiča prenočišča. Ni mogel več zdržati v Beogradu, kjer je predsednik ministrskega sveta — dr. Korošec!«

»Pa zakaj ravno dr. Korošca tako sovražijo«, je vprašal preprost, a dober mož, ki si ni znal razlagati, da more kak človek biti res satansko hudoben.

»Ako čisto na kratko povem«, je odvrnil gospodar, »izvira vse sovraštvu zoper dr. Korošca iz tega, ker je slovenski katoliški duhovnik. Saj so tudi s tem najhuje agitirali, češ, ne smete Srbi dati vajetev Slovincu in še najmanj vi pravoslavni — katoliškemu duhovniku. Oni, ki iz dna duše sovražijo vse, kar je slovenskega in katoliškega, morajo najbolj sovražiti voditelja dr. Korošca. Pred narodom se skrivajo pod plašč, kakor da so oni branitelji katoličanstva, a dejansko pa nastopajo zoper vsak vpliv katoliškega duhovnika in kat. Cerkev v državi. Veste, da se je celo Pucelj, tisti, ki je odpravil verouk s kmetijske šole v Mariboru, da se je ta Pucelj danes dvignil, pa sebe popisal, kako lepo v cerkev hodi, vbočajme daje in ni tak, kakor so drugi ljudje, ali kak cestninar.«

»Saj je prav, če je res tako priden«, je nekdo pripomnil in s svojo pripombo navzoče razvedril.

»Če je le res tako priden«, je dejal gospodar, »če tudi vemo, da je verouk odpravljaj, ko je bil kmetijski minister! Pa tako priden pa vendar le še ni, da bi lahko postal — slovenski papež! Pa to hoče biti! Kajti on poziva vse slovenske škofo, kakor da morajo biti njemu pokorni in mu dati odgovore na njegovo zahtevo! On poziva duhovnike in daje kakor papež okrožnico: »Krščansko ljudstvo.« On pravi, da se vere ne sme vlačiti v politiko, pa ves čas samo o veri govori! Zakaj vere ne pusti na miru? Zato ne, ker so si zdaj razdelili delo. Pucelj bo med narodom kot zagovornik vere nastopal in tako versko čustvo slovenskega naroda izrabljaj za svoj zafurano politiko, demo-

kratarji pa bodo na drugi strani katoličanstvo napadali in blatili, da bi čimpreje katoliškemu duhovniku g. dr. Korošcu onemogočili delo. Nakana pa se ne bo posrečila. Pucelj le ne bo postal slovenski papež, pa je lahko še bolj priden!«

»Še za mežnarja bi bil zanič«, je dejal šaljivec in je dobro pogodil.

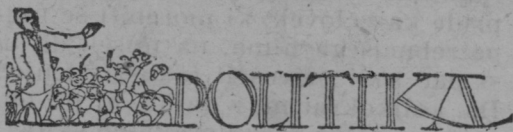
»Pa Radič je vendar od Boga poslan, pravi neki hrvaški škof«, je ugovarjal neki radičevcevec, ki se je slučajno izgubil v vas in ni vedel, da je med samimi pristaši SLS.

Gospodar mu je takoj odgovoril: »Gospod škof, ki je to rekel, je imel prav. Radič je od Boga poslan. Radiču je bila dana naloga, da vodi hrvaški narod. Zato bo pa tudi Bogu odgovor dajal, kako ga vodi. Prav ima oni hrvaški škof, ki je to dejal, samo hrvaški narod bo šele skusil, ali jim je bil Radič božji blagoslov, kar bi jim lahko bil, ali pa je prava šiba božja za Hrvatsko in vso Jugoslavijo! — Ako pa Pucelj pristane na to, da voditelje narodov pošilja Bog, s kako pravico potem on osebno blati dr. Korošca, s kako pravico on potem napada slovenske škofo, duhovnike in krščansko ljudstvo, če reče, da je Bogu hvaležen za svojega voditelja dr. Korošca. Če je res pošten in tako priden gospod Pucelj, kakor se hvali, mora v prihodnji številki svojega lista prinesiti enako izjavo za dr. Korošca, kakor jo je za Radiča. Saj je dr. Korošec vsaj toliko voditelj Slovencev, kolikor je Radič voditelj Hrvatov.«

»Kdo pa je neki gospoda Pucelja poslal?«, je že v tretjič posegel v razgovor razpoloženi šaljivec, vsem v razvedrilo.

»Čisto pravilno vprašanje«, je dejal gospodar. »Pucelj je pa od čisto druge plati. Njegov rodovnik se glasi: Pucelja je rodil Žerjav, Žerjava pa Pribičević, Pribičevića pa . . .«

»No, no, že vemo«, so se navzoči nasmejali. Veseli so bili, posebno še zato, ker so preko gor priplavali oblaki in je padel prvi dež po dolgi suši.

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada gre na delo. Za dan 1. avgusta je bila sklicana seja nar. skupščine. Vlada je za to sejo pripravila deklaracijo in bo na tej seji, o kateri bomo prihodnjič poročali, izročila Puniša Račiča in še dva druga poslanca sodišču, da jih sodi. Deloven načrt bo razviden iz vladine izjave. Približno bo obsegal sledeče: sprejetje zakona o ureditvi našega dinarja, da bo dobil stalno vrednost; ureditev razmerja z Italijo; ureditev agrarne reforme, posebno v Dalmaciji; najetje posojila, ki je že pripravljeno; izpeljava zakona o izjednačenju davkov, ki stopi v veljavo 1. januarja 1929; proračun za prihodnje leto. Poleg tega izredno važnega gospo-

darskega dela pa bo vlada skušala urediti notranje razmere, pomiriti duhove, razboriteže ukrotiti in dovesti državo na pot reda in stvarnega dela, kar edino je garancija za njen obstoj.

Opozicija gre — za peč! Opozicija je zaradi sestave vlade, ki je delovna in ne volilna, silno jezna. Ona ni hotela dela, ampak volitve. Volitve bi zopet stale milijone, izpremenile ne bi nič, glavno je, da bi sedanja vlada ne mogla delati in bi ji potem opozicija očitala, da se ne pride z delom naprej. V svoji jezi opozicija ne ve, kaj bi počela. Pribičevića je tak strah prevzel, da se je kar v Zagreb podal. Tu je izjavil, da poslanci KDK, radičevski in njegovi, ne pojdejo v Beograd v skupščino, ampak bodo — v Zagrebu zborovali. To je Radič že tri leta delal, pa ni bilo nič posebnega. Tudi sedaj se bo unesel. Če pa bi še nadalje v skupščini tako divjali ter zmerjali, razbijali kot so preje, je res bolje, da ostanejo doma za pečjo.

Radič je še vedno bolan. Če tudi se je upalo, da Radič popolnoma okreva, se je njegovo stanje zopet poslabšalo, ali ne zaradi strela, pač pa zaradi sladkorne bolezni, ki jo ima. Pribičević se je stalno naselil v Zagrebu, da bi bil takoj na mestu, ako bo treba prevzeti njegovo politično dedščino.

Letina in politika. Letošnja letina je, kakor se je dosedaj moglo preračunati in če se ni bati kakih večjih nesreč, za 2 do 3 milijarde boljša kot lani. Dobra letina vpliva pri nas zelo na državno politiko, ker je od letine odvisno gospodarstvo države. Slabo gospodarsko stanje zadnjih dveh let je zakrivila tudi slaba letina. Gospodarski krogi trdijo, da se bo letos država precej opomogla tudi zaradi dobre letine.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Egiptu upor! Dolgo časa že so pripravljali Egipčani upor, da bi se osvobodili angleškega gospodarstva. Zdaj so se uprli, vendar do krvoprelitja še ni prišlo, bil je le političen prevrat, ki pa bo prinesel Egiptu gotovo veliko svobode.

Na Portugalskem revolucija, pa le samo malo časa, ker se ni posrečila. Vlada je dala revolucionarje, nekaj tisoč, pozapreti.

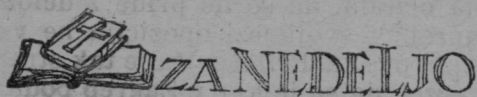
Italijani — ljudožrci? Ruski, švedski, norveški in drugi časopisi poročajo, da sta dva Italijana pri izletu na severni tečaj umorila švedskega učenjaka Malmgreena in jedla njegovo meso, ko drugega nista imela. Seveda je Mussolini ves iz sebe in na vse strani zagovarja Italijo. Ako se to res izkaže, potem je bil ta polet na severni tečaj za Italijo ne le politična, ampak tudi kulturna polomija!

Poljska in Litva zopet v laseh in to zaradi vojaških vaj na meji. Do spopadov še ni prišlo, vendar bo potrebno zadevo čim preje urediti, da se ne spoprimejo.

Kitajska in Japonska se bosta dali, kakor je videti, ker sta že prekinili

vsako zvezo med seboj. Morda še za vojno nista dovolj pripravljene, toda do obračunanja na bojnem polju naj brže pride.

Kaj pa svetovni mir? Dne 27. avgusta bo v Parizu z veliko slovesnostjo podpisana Kellogova meddržavna pogodba, ki obvezuje podpisane države, da svoje spore predložijo Društvu narodov za sodbo in da opuste vojsko. Do sedaj je prijavljenih 15 držav. Prvič po svetovni vojni pojde v Pariz — zastopnik Nemčije, Stresemann.

Ne sodite!

Farizej, ki tako samozadovoljno govori v templju: »Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali tudi kakor ta cestinar«, še vedno živi, živi tolikokrat v nas samih. Kako smo mi vedno pripravljene, da neusmiljeno in ostro obsodimo svojega bližnjega. Ni pa tako obsojanje v duhu Kristusovem. Farizeja, ki je sodil, je Kristus obsodil, češ, da ni šel opravičen na svoj dom, nam pa je izrekel ostro svarilo: »Ne sodite, da ne bote sojeni!«

Ne sodite! Res silno globoko more pasti včasih človek, res je, da se človek sam odloči za to ali ono dejanje, a res je tudi, da so pri marsikaterem človeku take razmere in okoliščine, ki ga z veliko silo vlečejo noter v hudo. Kako marsikateri teh nesrečnežev je prinesel nagnenje do svoje strasti že seboj na svet, so mu kovali verigo, ki ga sklepa, prej že drugi, morebiti več rodov nazaj. Kako marsikateri teh, ki jih mi tako obsojamo, ni poznal v svojih otroških letih sreče prave krščanske družine, morebiti ni imel staršev, morebiti niso izvrševali svojih svetih dolžnosti, morebiti ni imel nikogar, ki bi mu dajal vsaj malo ljubezni in skrbi. Kolikokrat mora tak mlad človek, ki mu nihče njegovega življenja ni uravnaval v pravo smer, v svet, v take razmere, v katerih najde izkoriščanje, v katerih ne sliši in ne vidi nič dobrega in vzglednega, temveč le samo greh in hudo. Ali je čudno, če se vrže nato sam v tako življenje? Ko bi mi od svoje mladosti živeli v prilikah, kakor marsikateri teh, ki jih obsojamo, kaj bi bilo iz nas? In ko bi ti živeli v razmerah, v katerih smo doraščali mi, ali bi ne bili morda veliko boljše kakor mi? Ne, nimamo pravice obsojati, le priznati moramo: »Usmiljenje božje je, da nismo pokončani, da nismo pokončani in uničeni od greha, kakor toliko drugih.

Ne sodite! Če nam Kristus prepoveduje obsojati svojega bližnjega, s tem pa seveda ni rečeno, da bi morali odobravati greh in grešno življenje, ki ga je danes toliko in da bi napram njemu morali ali smeli biti brezbržni. Ne, tu velja beseda sv. Avguština: »Greh moramo sovražiti, grešnika pa ljubiti.« Greh moramo smatrati ved-

no za najhujšo nesrečo, kar v resnici tudi je, in one, ki jih je objel greh s svojo temno silo, pa za največje ter pomilovanja vredne nesrečneže, ki so naše pomoči potrebni in ki smo jim mi dolžni pomagati. A kolikokrat gremo mi mimo teh nesrečnežev trdo in neusmiljeno, kakor judovski duhovnik in levit mimo človeka, ki je ves ranjen in napol mrtev ležal na cesti. Če se za nje zmenimo, je večkrat samo zato, da jim pokažemo svoje zaničevanje in svoje škodoželjno obsojanje. Da, morebiti se večkrat njihovega padca celo veselimo, da se lahko mi ob njem postavimo in pobahamo kot veliki pravičniki, češ, tak pa jaz nisem. In tako ravnanje je velikokrat krivo, da se tak nesrečnež le še globlje pogrezne v svojo nesrečo. Ko bi mi tem našim sobratom pokazali več sočutja in ko bi jim privoščili toliko ljubezni in dobrih, bodrilnih besed, kolikor jim pokažemo zaničevanja in obsojanja, bi se marsikateri dvignil in zopet prišel na pravo pot. Zato vse obsojamo; naše obsojanje drugih bi se utegnulo spremeniti v veliko obsodbo naše lastne nekrščanske brezbržnosti z adužo našega sobrata.

Ne sodite! Velikokrat obsojamo svojega padlega bližnjega, v resnici pa bi tudi mi morali na obtožno klop — ker smo sokrivi njegovega greha in smo pomagali ustvarjati ozračje, iz katerega se je rodil njegov greh. Koliko je večkrat posmeha in obsojanja nad kakim padlim dekletom. Je res to nekaj zelo žalostnega in hudega. Pa, če se danes tako malo da na opomin sv. Pavla, da naj se nečistost med kristjani niti ne imenuje, pa se danes pri delu, pri zabavah in pri vseh mogočih prilikah sliši toliko tega govorjenja, če se sliši toliko surovih in opolzkih šal, ki morijo v mladih srcih sramežljivost, ali ne pomaga vse to ustvarjati one žalostne slučaje, ki jih je danes žalibog toliko! Obsojamo one, ki ne poznajo razločka med mojim in tvojim. Pa, če je včasih toliko razkošja v živežu in obleki, če je včasih toliko nezmerčnosti, v kateri se božji darovi zapravljajo, ali se bomo preveč čudili, če pride kak človek, ki morebiti še najpotrebnejšega nima, na misel, da bi si pač tudi privoščil tako življenje? Da, kolikokrat mi z onimi, ki jih obsojamo, dolgo časa korakamo skupaj po eni in isti poti, in če oni napravijo naprej še en korak, potem pač nismo mi poklicani jih soditi.

Ne sodimo torej, temveč rešujemo, in glejmo, da sami ne bomo sojeni!

Delo angleških katoličanov. Angleško društvo, ki ima namen braniti katoliške verske resnice, je leta 1927 delovalo zelo živahno in prav uspešno. Razprodanih je bilo v tem letu 1.020.944 malih spisov, ki branijo vero, brezplačno razdeljenih je pa bilo 25.950. Večjih knjig je bilo prodanih 29.639, molitvenikov 278.500. Dela so tudi predstavljena v holandski, francoski, japonski, bengalski in nemški jezik. Lep vzgled, kako naj tudi mi

delujemo za razširjenje dobrega berila!

Češčenje sv. Rešnjega Telesa na Španskem. Mesca junija je praznovalo špansko društvo za nočno češčenje sv. Rešnjega Telesa 50letnico svojega obstoja. Društvo šteje 110 tisoč moških kot članov in je razdeljeno na 675 odsekov po vsem Španskem.

Apostolstvo molitve. Pretekli mesec je sprejel sv. Oče odposlanstvo Apostolstva molitve. Pri tej priliki se je izročila papežu takoimenovana »duhovna zakladnica«, to je album, v katerem so zaznamovana vsa dobra dela, molitve, sv. obhajila, ki so jih člani Apostolstva molitve leta 1927 opravljali po namenu sv. Očeta. Zaznamovanih je v tem albumu vsega skupaj 731.657.845 dobrih del, posebej za papeža še 93.451.014. Papež se je ginjen zahvalil in je opominjal, da naj udje Apostolstva ne ostanejo samo pri apostolatu molitve, temveč da ta apostolat združijo z apostolatom dobrotelčnosti in dobrega vzgleda.

Tovariši iz svetovne vojne.

Deset let je minulo, odkar je prenehala strašna vojna iskra in zopet se zberemo pri Mariji, da damo izraza svojim čutilom. »Na Gorenjskem je fletno . . . tam so bistri študenti in bele ceste.« Po teh belih cestah bodo hitele trume bojnikov na Brezje k Njej, ki je bister studenec in pravi vir milosti in ki izčisti vse pege in rane iz gorja svetovne vojne.

Tovariši, pridite! Mnogo romarjev iz maribrske oblasti ni moglo na Brezje povodom jubilejnega romanja, pa naj hite z nami na Brezje dne **12. avgusta t. l.** Polovična vožnja na železnicah velja od 11. do 14. avgusta pod navadnimi pogoji. Izkaznice dobite na Brezjah.

Z nami gre lahko vsak, če tudi ni bil vojak, tudi žene in otroci. Celi dan, na drugo nedeljo avgusta, to je dne 12. avgusta, bo svirala železničarska godba iz Ljubljane. Pevci se naj združijo v mogočne zборе in naj že sedaj vezbajo »Oj Doberdob«, »Oj ta vojaški boben«, »Spomladi vse se veseli«, »Vigred« in »Ti o Marija«. Glavna vaja bo dne 12. avgusta na Brezjah v samostanu po 9. uri, ob 10. uri pričetek spominske slavnosti.

Vlč. župne urade prosimo uljudno, naj vse to povedo iz prižnic našemu ljudstvu.

Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

NOVICE

SLOVENSKEMU ŽENSTVU!

Žene, dekleta! Združene s celim slovenskim narodom, zastavimo ves svoj vpliv, da se podlo srámotenje voditelja slovenskega naroda g. dr. Korošca po liberalnem časopisju obračuna na vseh tistih, ki podpirajo to časopisje!

Me, žene in dekleta, najbolj čuti-
mo s svojim prirojenim čutom za po-
štenje, kaj se pravi kratiti dobro ime.
Zato pa se tudi z najglobljim prepri-
čanjem postavimo v bran! Saj, ko
branimo čast svojih katoliških vodi-
teljev, branimo tudi svojo čast.

Slovenske žene in dekleta, z zve-
stim in vztrajnim delom bomo pre-
magale največjega sovražnika naše-
ga naroda, svobodomiselni tisk.

G. RAVNATELJ SIMON GAJŠEK UMRL.

V Mariboru je umrl v soboto pred-
poldne upokojeni šolski ravnatelj g.
Simon Gajšek. Blagopokojni je bil
eden najbolj vestnih, najbolj spošto-
vanih in priljubljenih šolnikov.
Vzgojil je v svoji učiteljski službi
veliko, veliko zavednih in najbolj-
ših slovenskih gospodarjev in gospo-
dinj, ki so čislali g. Simona že v
življenju in ga bodo ohranili vedno v
najboljšem ter hvaležnem spominu.

Dolgo vrsto let je bil nadučitelj na
Bučah pri Kozjem, kjer si je osvojil
s svojim šolskim in izvenšolskim
delovanjem srca vseh. Iz Buč je bil
premeščen na šestrazrednico v Dobo-
vo pri Brežicah, kjer je deloval kot
vodja velike šole do zaslužene upo-
kojitve. Radi njegovih velikih zaslug
na polju šolstva mu je bil podeljen
naslov: šolski ravnatelj. Pred leti
je obhajal v Dobovi 60letnico in pri
tej priliki je bil tudi imenovan od
več občin častnim občanom. Po upo-
kojitvi se je preselil s svojo blago
soprogo v Maribor k svojemu bratu
veletrgovcu Martinu. Zadnje mesece
je težko obolel na črevesni bolezni,
ki mu je upihnila prezgodaj luč
življenja.

Z rajnim Simonom lega v grob
oče naše kmetske mladine, katero je
vzgojeval v strogo krščanskem in
narodnem duhu. Ni bil samo učitelj
v šolski sobi, ampak tudi izven šole
z raznovrstnimi nasveti in s celim
svojim vzglednim življenjem. Ker je
živel z ljudstvom in za ljudstvo, so
so ga vsi povsod globoko spoštovali,
ljubili in se obračali nanj po na-
svete.

Učiteljev po vzgledu blagopokoj-
nega Simona je žali Bog malo, a ti,
ki so, jih narod časti in mu ostanejo
tudi po smrti — svetinja!

Rajni ni imel radi svojega blagega
in za vse dobro vnetega srca že v
življenju nasprotnika; pa mu bo ne-
beški Plačnik tudi sedaj obilno po-
vrnil vsestranske dobrote, s kateri-
mi je v življenju oblagodaril naš
dobri slovenski — kmetijski narod.

Nepozabni Simon, bodi Ti lahka
zemlja slovenska in ostani Ti ohran-
jen med Slovenci časten ter trajno
hvaležen spomin! Blagi rodbini Gaj-
šekovi naše iskreno sožalje!

Zahvala. VIČ. g. kanonik in bisero-
mašnik Janez Lenart v Šmartnu pri
Slovenjgradcu je prejel k bisernemu
jubileju od vseh strani toliko iskren-
nih častitk, da se ne more za vse za-
hvaliti lastnoročno v pismih. Gospod
jubilan izreka v »Slov. Gospodarju«
najpristrčnejšo zahvalo vsem, ki so
se udeležili njegove biserne sv. maše
in vsem gratulantom!

**Starosta lavantinskih kaplanov č.
g. Jakob Cinglak** je obhajal 70letnico
svojega rojstva in 40letnico svojega
mašništva. Kaplan je v Vojniku od
1. junija 1901; v tem času je bil tu-
kaj provizor dvakrat, prvič leta 1911
in drugič pa koncem leta 1921 do 1.
junija 1922. Bog ga ohrani še mnogo
let!

Samomor v Maribru. Ustrelil se je
v nedeljo ob pol šestih zjutraj mari-
borski hišni posestnik in trgovec g.
Dolajš Ludvik, stanujoč v Stritarjevi
ulici. Pred tremi dnevi se je bil vrnil
iz Gradca, kjer se je zdravil v tamo-
šnji bolnici usmiljenih bratov. V tren-
utku duševnega obupa si je pognal
v nedeljo zjutraj, ko so še vsi spali,
kroglo skozi glavo tako, da so mož-
gani pljusnili po tleh. Zapušča že-
no in hčerko.

Avtomobilska nesreča. V soboto
popoldne se je dogodila v takozvani
Landscha-Allee-ji med Špiljem in
Lipnico težka avtomobilska nesreča,
katere žrtvi sta g. Zoran Pipuš, sin
pokojnega mariborskega odvetnika,
in mehanik g. Fračko. Vozila sta z
avtom iz Gradca ter trčila skupaj z
nekim avstrijskim avtomobilistom,
ker se nista spomnila na razliko v
cestnem voznom redu. Avtomobil g.
Pipuš je treščil ob neko drevo in je
zadobil pri padcu g. Pipuš težke no-
tranje poškodbe, g. Fračko pa rane
na glavi. Lipniška rešilna postaja je
ponesrečenca odpemila v bolnišnico
v Wagno, kjer sta še sedaj.

**Nevihta in udar strele v Zgornji
Polskavi.** V nedeljo, dne 29. julija,
opoldne se je iz zahoda od Šmartina
na Pohorju približalo neurje z hu-
dim gromenjem. Naenkrat nastane
silen veter in piš, ki hočeta vse po-
dreti in sta povzročila povsod veliko
škodo. V tej silni nevihti udari ob
četrt na eno uro strela v značilno
poslopje na Gaberniku, v Majalov
štok in ga vpepeli.

Nesreča. V nedeljo, dne 22. julija.
zvečer, si je g. Ludovik Poljanec, žu-
pan in oblastni poslanec v Cogetin-
cih, po nesreči pri padcu izpahnil in
nalomil levo nogo v členku nad sto-
palom. Želimo mu skorajšnjega ok-
revanja. Stranke sprejema zmiraj
samo na svojem domu.

Smrtna nesreča. Dne 24. julija je
petošolec murskosoboške gimnazije
Ivan Muršič prijel na kegljšču v go-
stilni g. Černjaviča za električno ži-

co. Ni se mogel osvoboditi in je takoj
izdihnil. Koga zadene krivda, se še
ne ve.

20letnica denarnega zavoda. V Moz-
irju se bo dne 19. avgusta slovesno
proslavila 20letnica kmečke hranil-
nice in posojilnice. Za ustanovitev
ima največ zaslug vpokojeni župnik
Fr. Gosak, bivši kaplan v Mozirju.
Največ dela so v dobi 20 let izvršili
pri posojilnici gg. Ivan Cesar, posla-
nec Fr. Štrucelj, posebno pa marljivi
in vestni tajnik Anton Lekše. Pri
slavnosti bo govoril poslanec Vlad.
Pušenjak, ki je ustanovil posojilni-
co. V spomin na 20letnico bo posojil-
nica razdelila tiskan računski za-
ključek z zanimivimi podatki, ki bo-
do dali jasno sliko o razvoju zadru-
ge. Društveni dom, v katerem ima svo-
je prostore nabavna in prodajna za-
druga, se je mogel kupiti le s pomo-
čjo posojilnice.

Strela. V pondeljek, dne 23. m. m.,
je razsajala nad Slovenjgradcem in
nad okolico huda nevihta. Okrog pol
sedmih zvečer se je začelo temniti:
Iz severozahoda so se privalili temni
oblaki in kmalu nato se je med blis-
kom in gromom ulil dež. Med neviht-
to je treščilo v hišo posestnika Ferdo
Lampreta v Starem trgu št. 9. To je
bil prav poseben slučaj strele. Tre-
ščilo je skozi dimnik, ga razklalo na
dvoje, odtod v hišo in jo je dobesed-
no razklalo in raztrgalo. Zidovi so
vsi razpokani in luknjičasti, omet je
ves odpadel, peč in štedilnik raztr-
gana. Pri tem je bila v hiši zbrana
družina, oče in mati ter dva otroka.
Očetu je ožgalo srajco na plečih. Vsi
so bili omamljeni, hujšega se pa ni
nobenemu pripetilo. Strela je bila pa
najbrž vodena, ker se hiša pri tem
ni užgala.

Žrtev Save. V Studencu pri Krš-
kem je dne 22. m. m. v Savi utonil
pri kohanju mladenič Rudolf Matko.
Matku je priskočil na pomoč trgovec
v Studencu g. Franc Stojs, toda po-
moč je bila žalibog že prepozna. Po-
greb se je vršil dne 24. m. m. ob obil-
ni udeležbi.

Lovska sreča. Iz Zabukovja pri Se-
vnici nam poročajo: Zadnjo soboto
je ustrelil g. Rihard Kmet, strojni
pletar iz Trbovelj, 120 kg težko divjo
svinjo. Žival je zalotil v ršenici kme-
ta Krpeca in jo pogodil smrtno s pr-
vim strelom. Krog Sevnice je dosti
divjih svinj, ki povzročajo kmetoval
cem ogromno škodo.

Zopet dve novi posojilnici. Sloven-
ska krajina je dobila dve novi poso-
jilnici in sicer v Martjancih in v Bre-
zovcih.

Nov prekmurski list. Radičevsko-
demokratska koalicija je začela iz-
dajati v Murski Soboti slovensko-
madžarski tednik »Glas naroda«. —
Kar se tiče listov, je Slovenska kra-
jina zelo srečna, ker vsako leto dobi
po dva lista. Seveda pa vsi životarijo
le par mescev.

Umrla je pretekli teden v Bogojini
(Slovenska krajina) mati urednika
»Novin« g. Franca Bajleca.

Vlom v Beltincih. Neke noči v pr-
vi polovici preteklega tedna so vdrli

**Vsaka slovenska hiša naj ima novo barvano
Slomškovo sliko!**

**Naročajo se pri upravi „Našega doma“,
v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 6/l.**

v trgovino Petra Osterc, oblastnega poslanca v Beltincih, neznan vlomilci. Najprej so poskušali srečo pri blagajni, ker pa je niso mogli odpreti, so odnesli nekaj blaga in manjšo svoto denarja, ki so ga našli v miznici. Vlomilci so brez sledu izginili. Orožništvo je takoj drugo jutro začelo z zasledovanjem. Iz Maribora so pripeljali celo policijskega psa.

ŠE O RAZISKOVALCIH SEVERNEGA TEČAJA.

Kakor smo že poročali, je rešil ruski ledolomilec »Krasin« precejšen del ponesrečenih raziskovalcev severnega tečaja. General Nobile in njegovi rešeni tovariši se vračajo na italijanski ladji v domovino. Mesto slave bodo morali pokazati — polomijo! Na Italijane se upravičeno hujuje celi svet, ker so se lotili raziskovanja severnega tečaja kot neveščaki in je stalo ponesrečeno podjetje ogromne svote in toliko dragocenih človeških življenj.

O Amundsenu in onem delu Nobilovih tovarišev, katere je odnesla »Italia« po nesreči še naprej, do danes ni nobenega glasu. Od vseh strani pregledujejo severne otoke z ladjami in letali, a doslej ne zna nikdo povedati, kaka da je usoda zgoraj omenjenih.

Celi svet se je začel razburjati radi smrti švedskega učenjaka in strokovnjaka Malmgreena. Par dni po ponesrečenju zrakoplova »Italia« je odposlal Nobile švedskega učenjaka Malmgreena in Italijana Zappija in Mariana, naj bi poiskali suho zemljo in priklicali pomoč. Zappija in Mariana je izsledil po dolgih dnevih tavanja ruski letalec Čuhnovski in rešil jima je življenje ledolomilec »Krasin«. Italijana sta pripovedovala po rešitvi, da je Šved Malmgreen umrl radi izčrpanja moči in sta ga onadva pokopala v ledu. Izpovedi teh Italijanov nasprotujejo ena druga. Letalec Čuhnovski trdi še danes, da je videl iz letala na ledu tri osebe. Dve ste mahali z rokami, tretja je ležala na tleh. Ruski letalec je to skupino tudi fotografiral.

Švedsko časopisje trdi, da sta Italijana Malmgreena ubila in se hranila z njegovim mesom, dokler ni prišla rešitev. Švedi ne odnehajo od zahteve, da se morajo Malmgreenovi ostanki najti na vsak način, da se zadeva njegove smrti ugotovi in razčisti. Za najdenje Malmgreenovega trupla je že določenih 152.000 Din.

Kako se bo zaključila zadeva z usodo raziskovalcev severnega tečaja, še bomo sporočili našim cenj. čitateljem in naročnikom.

NAJVEČJI KAMEN, KI JE PADEL Z NEBA NA ZEMLJO.

Dne 30. junija 1908 je padel v jenijski guberniji v Sibiriji z neba ogromen kamen, takozvani meteor. Ker je kraj, kamor je priletel ta kamen, tako silno daleč od večjih človeških nasebin, je prejela ruska vlada obvestilo o tej ogromni kameniti prikazni izpod neba šele leta 1921. Rusi so odposlali dvakrat posebni komisiji,

da preiščeta znanstveno celo zadevo. Šele druga komisija je prodrla do tega kamna in se glasi njeno poročilo takole: Teža meteorja, ki je padel na zemljo, znaša pol milijona ton. To bi bila teža 1000 vlakov po 50 vozov, ki bi bil vsak naložen z 10 tonami. Vsa pokrajina sliči kakšni pokrajini na mescu. Posejana je z neštevilnimi lijaki, ki merijo 1 do 10 m v premeru, a nekateri so še znatno večji. Dno lijakov je močvirnato, stene so strme; mnogi lijaki imajo sredi dna majhne strme holmce (prav kakor na mesecu). Pragozd, ki je bil nekoč na tem mestu, je izginil na površini, katere premer znaša 20 km. Samo ožgana debla brez vej molijo v nebo. V najnotranjšem delu te površine se vlečejo globoke razpokline v smeri padca. Ljudje v tistih krajih si pripovedujejo še danes o nesreči. Mož, ki je prebival 90 km od tega ozemlja, je videl ogromen, podolgovat plamen na nebu. Vročina je postala v trenutku tako silna, da se je zbal, da mu ne zgori obleka. Vrglo ga je s stola, na katerem je sedel in je izgubil zavest. Hišo mu je skoraj podrlo in tla so se ji dvignila. Nekemu Tunguzu v bližini nesreče je sežgalo kakšnih tisoč severnih jelenov. Hlevi so pogoreli, kovinasti predmeti so se stalili. Na 700 km oddaljeni železniški postaji so uradniki občutili zračni pritisk in zaslišali grmenje. Potresomeri v Irkutsku, 1400 km daleč, so oznanili potres. Strmi bregovi večje reke v bližini kraja, kjer je meteor treščil v tla, so se zrušili v strugo in reka si je poiskala drugo pot. Takšni so bili učinki te strašne nebesne nesreče.

Zdravnik 916
Dr. Vilko Marin
dopreklicane ordinira

Gosenice in kobilice. Letos so se pojavile v češko-moravskem pogorju ogromne množine gosenic. Golažen je pokončala cele vrtove in nasade sladkorne pese, lanu, krompirja ter maka. Škoda znaša 3 milijone čeških kron. Vsi poskusi, da bi požrešneže pregnali, so se izjalovili. — V Združenih državah Severne Amerike ob obali Staten Island Nevjork so se pojavile po 17 letih kobilice v taki množini, da so morali ustaviti ves promet. Šum, ki ga povzročajo kobilice, je tolik, da se ne slišijo niti avtomobilski signali. Zaradi cvrčanja ljudje ponoči ne morejo spati. Avtomobili se pogrezajo v maso kobilic in ne morejo naprej. Kobilice ne puščajo za seboj nobene bilke in nobene lista. Čez šest tednov se kobilice vselej razkrope na vse strani.

Železniška nesreča v Newyorku. Na njujorški nadzemski železnici se je pripetila dne 30. julija težka nesreča. Radi kratkega stika je naenkrat obstal polno zaseden vlak, vanj pa je zapeljal drugi vlak, ki je bil ravno tako napolnjen. Trije vagoni so se popolnoma razbili. Težko ranje-

nih je 46 oseb, od katerih so tri že umrle. Mnogo ranjencev je v smrtni nevarnosti.

Nov notar v Mariboru. Dne 25. julija je začel uradovati v Sodni ulici v Mariboru št. 2/I. (Dr. Pipuševa hiša) notar g. dr. Anton Bartol. Novodošlega g. notarja jubilant »Slov. Gospodar« toplo priporoča!

Dr. Anton Horvat, vodja bolnice v Ormožu, ne ordinira od 3. do 25. avgusta.

Veliko vrtno veselico z »beneško nočjo« na ribniku priredi podoficirsko podporno društvo za Slovenijo, podružnica Maribor pod pokroviteljstvom komandanta mesta brigadnega generala g. Spasiča 12. avgusta tek. leta v gostilni pri treh ribnikih z obširnimi sporedom. Sodeluje vojaška godba, tamburaška zbor in pevsko društvo »Pohorje« iz Hoč.

Poročila SLS.

Krajevna organizacija SLS v Lajtersbergu in Krčevini vabi na javen shod, ki se vrši v nedeljo, dne 5. avgusta, ob 9. uri dopoldne v gostilni Prah. Na shodu poroča narodni poslanec Franjo Žebot o političnem položaju in o delu naših poslancev. Uljudno vabimo vse somišljenike in prijatelje stranke, posebno pa viničarje, ker se jim bo razložil novi viničarski red, ki je bil sedaj ob mariborske oblastne skupščine sprejet. Somišljeniki, udeležite se polnoštel vilno! — Odbor.

Na shodu SLS v Kamnici pri Mariboru sta govorila v nedeljo, dne 29. julija narodni poslanec Žebot in oblastni predsednik dr. Leskovar. Shod je bil zelo dobro obiskan in mu je predsedoval naš vrli župan iz Rošpoha g. Hauptman. Ljudstvo je z velikanskim veseljem pozdravilo vest, da je naš dr. Korošec postal celo predsednik vlade. Ljudstvo brez razlike obsoja grdo in ostudno pisanje »Jutra« in »Domovine« ter stoji neomahljivo na strani Slovenske ljudske stranke.

Nepričakovana zmaga SLS pri občinskih volitvah v Sv. Juriju ob Pesni. Pri Sv. Juriju ob Pesnici, veliki občini, ki obsega celo župnijo enakega imena, so se vršile v nedeljo, dne 29. julija, občinske volitve. Dosedaj je bila občina vedno v nasprotnih rokah. Samostojneži in demokrati so imeli veliko večino. Edino župan g. Miha Hlade je bil »nepriustranski«. Za sedanje volitve so bile postavljene kar štiri liste. V volilni boj niso upali ne samostojneži, niti samostojni demokrati s pravim imenom na dan, ampak so se skrivali pod imenom »gospodarske« in »združene« stranke. Samo naši možje so nastopili pod čisto Slov. ljudsko stranko. Samostojneži in demokrati, ki so že bili popolnoma prepričani, da bodo zmagali, so poklicali nedeljo poprej poslanca Pivka, samostojneža Kirbiša in še nekaj orjunsko-demokratskih velikašev na pomoč. Celo v »Domovini« so že teden prej po Terčelu slovesno razglasili svojo zmagajo. Ali volilci so po ogromni večini v nedeljo, dne 29. julija, rekli: »Proč z demokrati in samostojneži!« Naši

možje in fantje, kmetje in viničarji, so se temeljito pripravili na volitve in sijajno premagali obojne nasprotnike. Oddanih je bilo 224 glasov. Prva lista dosedanjega župana g. Hladeja in samostojneža g. Wratschka je dobila 45 kroglic in dva odbornika (Wratschko je bil izvoljen samo po ostanku). Druga je bila lista samostojnih demokratov. Dobila je tudi dva odbornika in sicer oba kandidata za župana: Dobaj in Terčel. Računali pa so kar na pet. Naša SLS pa je dobila več kot vse druge skupaj in sicer je bilo v naši skrinjici 122 kroglic. Dobili smo pet odbornikov. Izvoljeni so: Hlade Franc, Majhenič Alojz, Leber Ivan, Kolarič Anton in Šerbinek Franc. To je bilo navdušenje, ko so naši možje zvedeli za tako nepričakovano lep izid! Poslednja lista, ki so jo tudi nasprotniki sestavili, da bi razcepili naše glasove, je dobila samo 7 kroglic in nobenega odbornika. Tako smo vzeli nasprotnikom na naši severni meji staro trdnjavo, katere dosedaj ni bilo mogoče premagati. Vsi prijatelji poštenosti se veselimo z našimi somišljeniki pri Sv. Juriju. Nasprotnikom, ki so po »Domovini« in »Jutru« toliko sramotili naše voditelje, pa privoščimo taporaz!

Člani krajevnega odbora SLS v Jarenini so na svojem sestanku dne 29. julija odločno obsodili grdo pisanje liberalnih listov ter nesramne karikature v istih, s katerimi se žali naš dični ministrski predsednik ter voditelj g. dr. Anton Korošec. Zatevajo, da se iz vseh javnih lokalov v Jarenini odstrani liberalni tisk. G. dr. Korošcu se je izreklo neomajeno zaupanje. Živel dr. Korošec! Bog bla goslovi njegovo delo!

Občinski odbor Vurberg pri Ptuj je sklenil: Odločno obsojamo podlo pisanje listov »Jutra« in »Domovine«, katera z ostudnim klevetanjem bogokletno sramotita in žalita našega voditelja g. dr. Antona Korošca ter z grdo lažjo dolžita naše politične predstavnike znanega umora v beograjski narodni skupščini. Ob enem odsvetujemo vsakemu dostojnemu in poštenemu Slovincu naročanje listov »Jutra« in »Domovine«. — Občinski odbor Vurberg pri Ptuj.

Shod SLS pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. V nedeljo, dne 29. julija, se je vršil pri nas po rani službi božji sestanek mož SLS. Na sestanku, ki je bil nekaka priprava na shod, ki se bo vršil prihodnji mesec, sta govorila: g. jurist Voršič J., ki je podal kratek pregled političnega stanja v naši državi. Potem pa je še oblastni poslanec g. Čuš nam nekoliko povedal, o čem razpravljajo v oblastni skupščini. Povedal je tudi, da bodo kmalu volitve v okrajni zastop. Na koncu so možje, ki jih je bilo zbranih okoli 200, izrekli voditelju slov. naroda g. dr. Korošcu zaupnico in se silno zgražali nad »Jutrom«, »Domovino« in »Kmetiskim listom«, ki nesramno blati našega voditelja.

Shod SLS v Ormožu. V nedeljo, 5. avgusta, bo po rani maši v Katoliš-

kem domu političen shod SLS, na katerem poročata gg. poslanca Bedjanič in obl. odbornik Marko Krajnc. Pridite vsi pristaši SLS, pripeljite s seboj svoje prijatelje!

V Šmihelu pri Mozirju in v Nazarjih sta se vršila v nedeljo, dne 29. m. m. dva dobro obiskana shoda, katerima je predsedoval oblastni poslanec Franc Štrucelj. Poslanec Vlado Pušenjak je obširno govoril o delovanju narodne skupščine od volitev naprej, o političnem položaju in tudi o nesramni gonji naših liberalcev. Oblastni poslanec Fran Štrucelj je govoril o delu oblastne skupščine, osobito o uspehih obeh poslancev za okraj Gornjigrad. Zborovalci so soglasno izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu in njegovemu voditelju predsedniku vlade dr. Korošču, ter najostreje obsodili surovo in lažljivo pisavo liberalnih listov, osobito »Jutra« in »Domovine«. Zaupniki stranke bodo imeli v evidenci vse naročnike in razširjevalce liberalnih časopisov in bodo opozarjali delodajalce. Vsaka popustljivost od naše strani je greh. Kdor je naročnik »Jutra« in »Domovine«, naj išče kruha pri Goričarjih in drugih samostojnih demokratih v Mozirju, a ne pri strankah in podjetjih, ki obsojajo podivjano pisavo liberalnih listov.

Protestni shod SLS v Vojniku. V nedeljo, dne 5. avgusta, se vrši takoj po prvi sv. maši pred cerkvijo veliki protestni shod proti slabemu časopisu radi blatenja našega voditelja g. dr. Antona Korošca. Na shodu bode govoril župan celjske okoliške občine, g. Alojzij Mihelčič. Da izkažemo zaupanje našemu voditelju, se shoda udeležimo vsi do zadnjega!

Iz tajništva SLS v Mariboru. K zadnji notici, da se naj javnost za časa bolezenskega dopusta g. Ovčarja obrača nanj osebno v Slovenjgradec, pripominjamo: Ta notica zadeva samo privatno korespondenco g. Ovčarja.

NAŠA DRUŠTVA

Mariborsko orlovsko okrožje je že prejelo uradno obvestilo, da je dovoljena polovična vožnja na železnih odloka št. 50796/28 z dne 26. jul. 1928. Vsak udeleženec si kupi na odhodni postaji cel vozni listek, ki mora biti žigosan z mokrim postajnim žigom. Na zletišču dobi vsak udeleženec potrdilo, da se je udeležil prireditve; na podlagi tega potrdila se pelje zastop nazaj domov. Polovična vožnja velja za vse proge in za vse potniške vlake. Bog živi!

Ptujsko orlovsko okrožje priredi v Ptuj svoj javni nastop v nedeljo, dne 26. avgusta t. l. Nastopijo Orli in Orlice s peštrim sporedom. Orli, Orlice, zavedajte se, da ta prireditev res dobro izpade. Sodelovala bo godba iz Ptuja. Zato vsi prijatelji Orla dne

26. avgusta v Ptuj na orlovsko prireditev! Polovična vožnja na železnici je zaprosena. Bog živi!

Krčevina pri Mariboru. Katoliško izobraževalno društvo v Krčevini priredi v nedeljo 5. avgusta ob 4. uri popoldan gledališko predstavo: »Oh ta Polona!« v svoji društveni dvorani v Kerčevini. Godba katoliške omladine. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Martin pri Vurbergu. Dne 5. avgusta, ob treh popoldne, priredi tukajšnje bralno društvo dve igri in sicer: »Junakinja presv. Srca« in »Klic božji«. Igri sta bili namenjeni, da bi se igrali dne 24. junija, pa se iz posebnih vzrokov ni mogla vršiti. Zato pa se sedaj prav uljudno vabijo domačini ter sosedje in sploh vsi prijatelji poštene in lepe zabave!

Sv. Ana v Slov. goricah. Orlovski odsek pri Sv. Ani v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 12. avgusta, popoldne ob treh v našem Društvenem domu krasno Finžgarjevo igro »Divji lovec« v štirih dejanjih. Vsi prijatelji orlovske mladine in poštenega razvedrila od blizu in daleč uljudno vabljeni!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Zopet bomo imeli priliko, da se zberemo na lovrenško nedeljo, dne 12. avgusta, popoldne po večernicah na Kovačičevem dvorišču in si ogledamo telovadni nastop naših korajžnih lovrenških Orlov in Orličev. Med nastopom bo svirala znana svetinjska godba na pihala. Spored je zelo pester, zato ste vabljeni vsi, tudi iz sosednjih župnij!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Hoteč pokazati sad svojega tehničnega dela, priredijo naši Orli javen telovadni nastop na vrtu gostilne g. Mikla v nedeljo, dne 12. avgusta, popoldne po večernicah. Vsi somišljeniki, posebno iz sosednjih župnij in iz Ptuja uljudno vabljeni! Bog živi!

Ljutomer. Krekova mladina Ljutomer priredi v nedeljo, dne 5. avgusta, popoldne ob pol štirih v prostorih g. Mihaliča v Stročji vasi krasno gledališko predstavo »Na dan sodbe«, ljudska drama v treh dejanjih. Vstopnina: sedeži 5D in, stojišča 3 Din. Vse prijatelje, pokretaše in cenjeno občinstvo vabi k obilni udeležbi — odbor.

Središka orlovsko srenja priredi v nedeljo, dne 5. avgusta, pri Sv. Bolfenku pri Središču na vrtu kmetijske hranilnice in posojilnice svojo popoldansko javno prireditev po sledečem sporedu: ob pol treh večernice! po večernicah javna telovadba članov in članic ter obojega naraščaja; po telovadbi prosta zabava, združena z bogatim srečolovom.

Polzela. Krekova družina iz Celja priredi v nedeljo, dne 5. t. m. izlet na Polzelo. Diletantje bodo vprizorili znano Picardovo veseloigro v treh dejanjih »Nečak kot strice« v dvorani g. Cimpermana. Svira društveni tamburaški zbor. Začetek ob pol štirih popoldan. Vabimo prijatelje našega gibanja, da se predstave udeležijo v čim obilnejšem številu ter pokažejo s tem solidarnost z našo delavsko mladino, pokažejo, da nas vežejo če tudi različnih poklicev in stanov, ista načela, isto svetovno naziranje!

Gornja Ponikva. Že v zadnji številki našega »Slovenskega Gospodarja« smo poročali, da pripravlja naše prosvetno društvo »Slomšek« krasno narodno igro »Miklova Zala«. Ta Zalička, četudi jo gledamo večkrat, je nam vedno nova in zanimiva. Saj nam kaže življenje naših Rožanov iz lepe Koroške v 15. stoletju, ko so divjali po slovenskih deželah kruti Turčini. Radi scenerije in ogromnega števila oseb — okrog 40 — je nezmora vsak podeželski oder. Ali korajža vse prinese! Pred igro pa nam bodo fantje in dekleta zapeli Marovo »Tinico« in Premrlovo »V Korotan«. Med odmori pa bo igral srednjevaški tamburaški orkester. Vstopnina je minimalna in naj ne bo nikogar radi

nje strah! Zato pa vse, kar leze in živi, na Lovrenčevo nedeljo (t. j. 12. avgusta) na Gornjo Ponikvo!

St. Janž pri Velenju. Zopet kratko poročilo o našem društvenem delovanju. Dramatski odsek je z uspehom uprizoril ljudsko igro »Miklova Zala« in sicer 4krat na domačem, dvakrat pa na dobrnskem odru. Samo, da se Sentjanžani bolj zanimajo za delo mladine kakor Dobrnčani, ki ob priliki našega gostovanja niso pokazali dosti slovenske gostoljubnosti, niti človekoljubnosti, ko je bil čisti dobiček namenjen človekoljubnemu namenu tukajšnjega gasilnega društva. Najbrž je bilo kaj »favšnije« vmes, ki pokvari še tako idealno delo. Društvo si je od čistega dobička postavilo popolnoma nov oder z 12 kulisami in 2 ozadji, ki sta ga prav lepo poslikala. Ačko in Vrhovnik, slikarska mojstra iz Slov. Bistrice za ceno 900 Din. Pevski odsek, ki tudi na cerkvenem koru deluje, si je v svoji režiji podaljšal cerkveni kor, ker župljani niso uvideli potrebe podaljšanja. Celu nasprotovali so. Sedaj so z izpeljavo menda zadovoljni. Prvo krat je pevski zbor zapel na novopodaljšanem koru na dan sv. birme pri sv. opravilu, Prevzvišenemu v pozdrav pa tri pesmi: Pozdrav, Kmetski hiši in Gor čez jezero. — Z dne 1. julija je zadela društvo težka izguba. Poslovila sta se od njega najdelavnejša člana, brata Viktor in Bernard Učakar in šla kot rudarja z drugima domačinoma iskat boljšega kruha v Belgijo. Viktor je bil prvovrsten igravec in pevec-tenorist in ga bomo zelo pogrešali, Bernard pa požrtvovalen delavec, kjerkoli je bilo treba; tudi na odru se je uspešno udeleževal. Društvo jima je priredilo poslovlilni večer.

Vojnik. Tukajšnji Orel priredi na Jernejevo nedeljo, dne 26. avgusta, ob treh popoldne na vrtu g. Fr. Kovačiča veliko tombolo. Dobitki so zelo krasni, saj obsega tombola 15 glavnih dobitkov in še 450 manjših dobitkov. Čisti dobiček se bo porabil za postavitev odsekov telovadnice. Nakup tombolskih kart po 2 Din se toplo priporoča! Bog živi!

Viničarski vestnik.

VINIČARJEM MARIBORSKE OKOLICE!

V zadnjem času so socijalisti pričeli neko gonjo proti našim skupinam Strokovne zveze viničarjev v mariborski okolici z namenom, pridobiti viničarje v svojo organizacijo. Za sredstvo so si v ta namen izbrali, da vse kar je krščanskega, pomešajo s klerikalizmom, katerega nazivajo glavnega krivca vse današnje delavske bede. Dalje govoričijo, da pravila naše organizacije nimajo po socijalističnem okusu dovolj razredno izrazitih določb, da je naša organizacija premalo storila za uboge viničarje zato, ker je po svojem programu krščansko-socialistično (tudi klerikalna) sploh ne mogoča, doseči zboljšanja za viničarje. Viničarji naj pristopijo k socialistom, ker le oni, ki so rdeči in protiklerikalni, so zmožni, delavcu in tudi viničarju od pomoči. Vzajemnost in medstanovsko sožitje človeške družbe je njihovemu programu nasprotno, poznajo le hujskanje, pest, silo in revolucijo. V tako seršenovo gnezdo naj se zaplete naš pridni in pošteni viničar. Mi socialistom prepustimo, da poizkušajo srečo pri viničarjih, saj jim

ni za drugo kot za volilne kroglice viničarjev, ker so se zakleli, da mora biti Maribor rdeč, socialističen. Vedo pa vsi viničarji, da je socialistom viničarski stan in viničarsko vprašanje španska vas ter če se jim morda tu ali tam trenutno kaj posreči, bode kmalu propadlo, kakor do danes vse socialistične organizacije pri viničarjih, če se spomnimo pred vsem organizacije Konrad Žnuderla. Viničarji so plačali prispevke, organizacija je propadla in z njo vred seveda tudi vplačana udnina. Jamstvo in edino možnost obstoja ima danes le samo Strokovna zveza viničarjev v Ljutomeru, katera si je utrla po svojem nesebičnem delu in požrtvovalnosti pot med viničarsko ljudstvo vseh na ših goric, in katera je že zbrala pod svoj prapor pretežni del viničarjev. Ne socialisti, ampak ta krščanska organizacija se je povsod dosledno postavila v bran za pravice viničarjev. Nikdar socialistov, pač pa naše organizacije pridobitev je novi viničarski red za vse viničarje. Mi smo že bili edini, ko še dolgo socialistov ni bilo. Mi smo delali, vsi za enega, eden za vse, da smo danes prišli do take združene moči. Socialisti rdečkarji so prišli k viničarjem le samo sedaj, ako bi se dalo združene moči razcepiti, kakor je to že stara socialistična praksa. Ko je trebalo delati, graditi in ustanavljati skupine, boriti se za pravice, so rekli, da z viničarjem baviti se ne izplača, je prereven, nima denarja za visoko članarino. Zato pojdite tudi danes od viničarjev proč, mi smo si že sami odpomogli in si hočemo v naprej tudi brez vsakega socialistovskega dikta. Našo organizacijo in naše skupine bomo vodili le poklicni viničarji sami, zato ker je ta organizacija naša, viničarska, nikdar pa naših skupin ne sme voditi kakšen socialist. Tovariši! Kdor je pošten in tudi hoče ostati pošten, naj stoji budno na straži ter naj ne dopusti, lomiti naše skupnosti. Viničarji smo le en stan, zato priznamo le samo eno organizacijo in sicer Strokovno zvezo viničarjev. Samo v slogi je naša moč, nikdar pa ne, ako bomo se razpršili po vseh strankah in organizacijah, kjer bomo samo plačevali članarino, delali drugim štimungo, do besede in zahtev za lastne koristi pa nikdar prišli ne bomo. Da nam bode dana moč vztrajnosti v zvestobi do našega stanu in do naše neokrnjene stanovske organizacije, do našega krščanskega pojmovanja ter njega uveljavljanja med delodajalcem in delojemalcem, se bomo vsi viničarji — če je organiziran ali ne — zbrali dne 12. avgusta na Gorici pri Sv. Petru niže Maribora, iz bližnje kot tudi daljne okolice mariborske, na viničarski tabor, katerega sklicuje naša notica Strokovne zveze viničarjev. Tam si bomo rekli, kaki viničarji smo, kake so naše naloge in katerih sredstev se moramo poslužiti, da bo naša bodočnost nam v ponos in blagostanje!

Viničarski tabor na Gorici pri Sv. Petru niže Maribora. V nedeljo, dne 12. avgusta, se vrši viničarski tabor za mariborsko okolico in sicer s sledečim sporedom: Ob pol desetih na Gorici sv. maša, nato zborovanje na prostem: 1. Viničarski stan; referent tov. Jože Košnik, viničar. 2. Strokovna organizacija in njene naloge; referent tov. Peter Rozman, viničar in oblastni poslanec. 3. Naša izobrazba in mladina; referent tov. Andrej Semenič iz Maribora. Po poročilih so sklepi in resolucije. Vsi viničarji iz bližnje kakor tudi daljne okolice ste prijazno vabljeni na to važno zborovanje!

Listnica uredništva.

Velika Nedelja: Vaš dopis se obrača proti listu, ki se v kmetskih krogih ne čita ter je po deželi nepoznan. To je razlog, da Vašega dopisa, ki bi vsled svoje obširnosti zavzel preveč prstora, ne moremo objaviti. — **Vojnik:** Dopis ne spada v časopis. — **Sv. Jurij ob Ščavnici:** Dopis bi nas spravil pred sodišče in v zapor. — **Sv. Neža na Brdinah, Sele, Vurberg, Šmarje pri Jelšah, Nova cerkev in Gornja Kungota:** je došlo prepozno, pride prihodnjič.

Uganka. Sedem jih je bilo v enem mrtvaču, osmi jih je izdal, deveti je pa bil smrti rešen. — **Rešitev:** Požigalca so obsodili na smrt na vešalih. Prosil je za pomilostitev. Dali so mu tedaj nalogo, da če sestavi tako uganko, ki je ne bo mogel nihče rešiti, mu bo odpuščena smrtna kazen. Zelo dolgo sta se mučila oba z ženo, pa nista našla kaj takega, kar bi ga zamoglo rešiti smrti. Nekoč sta prišla na pokopališče. Tam zapazi žena lobanjo. V lobanji so bile tri žabe in štirje vrabci, ki so glodali lobanjo, teh je bilo skupaj sedem. Žena, ki je to zapazila, je bila osma, deveti je bil njen mož, ki je to uganko sestavil in je bil smrti rešen.

V nekem velemestu je bil otvorjen nov plesni lokal. Lastnik je izobesil sledeče vabilo: »Slavno občinstvo do petih zjutraj pleše.« Lokal pa je ostal prazen. Natakariji in godbeniki so zehali od dolgega časa. Lastnik je lokal zaprl in neki odpuščeni natakariji je na mesto prejšnjega vabila izobesil: »Slavno občinstvo do petih zjutraj spi, lastnik pa od žalosti ves dan pleše.«

Imenitne službe.

Prvi tat: »No, brate, s kom se pečaš?«

Drugi tat: »Največ s pobiranjem davka na brezposelne. — In ti?«

Prvi tat: »Z revizijo blagajn!«

Vesela vest.

Žena: »Joža, si bil pogledat na polje, kaj ne?«

Mož: »Ne, bil sem gledat strica, lepo docvetejo, kmalu bode dozorela dota!«

Pri trgovcu. Trговец: »No, mamka, kaj bo dobrega? Mogoče ustrezem z lepo in močno obleko za vas in še s svileno ruto za vašo zalo hčerko? V tem slučaju tudi jaz ne bom smolnatih rok, dodam vam brezplačno ducat šivank, ducat gumbov in še in še, kaj bi še?« — Kmetica: »In nemara še pol metra jezika?«

Pridnost. Božica je sedela pri mizi zatopljena v čitanje. Nenadoma pa vstopi mati s sosedo, zadnja zapazivši deklico pri čitanju, reče materi: »To-le dekcle ti je res vzor pridnosti! Pokaži no, Božica, kaj čitaš?« — Dekle ji ponudi papir in soseda bere: »Jedilni list.«

V gostilni. Kmet: »Lovro, prinesi ga pol litra!« — Krčmar prinese vino, sosed nalije in pije. — »Kaj je pa novega, Lovro?« — »Ej, voda mi sili v klet, voda!« — Sosed: »Saj sem to vedel že po prvem požirku!«

Franček-pijanček jo je porival proti domu, umevno v prav bajnih »ročcah«. Ko sreča malega dečka ga vpraša: »Vi, na kateri ulici pa sem?« Deček mu pove ulico in odrzri. Čez nekoliko časa mu pride naproti sodni oficijal. Franček ga ustavi: »Ti, povej, kje je hiša, kje je številka — številka — številka?«

Sodni oficijal: »Frdamt, katera no?«

Franček-pijanček: »Bom ti povedal jutri, danes mi je iz glave!«

Zakaj riba molči? Šolarja Mihec in Jurček sta se razgovarjala o živalih.

— Nekateri živali imajo res čudne lastnosti — je dejal Mihec. — Kako čudno je na primer, da riba vedno molči. Kaj more biti temu vzrok?

— Ti se temu čudiš? — je začudeno vprašal Jurček. — Le poskusi pod vodo govoriti!

Samo ena, a težka uganka: Neki poveljnik je imel manj kot 200 vojakov. Če sta stala po dva, je eden ostal sam, če so stali po trije, sta ostala dva, če so stali po štirje, ostali so trije itd. Le če jih je stalo sedem v vrsti, ni nihče sam ostal. Koliko mož je imel ta poveljnik?

Mož z obvezano brado vpraša gospoda, ki mu pride nasproti:

— Prosim, kje je najbližji prostor za nogometne tekme.

— Tu blizu. Zakaj vprašate?

En zob me zelo boli in bi si ga rad dal izbiti.

Kje je orač?

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50 Din.

Dne 2. avgusta pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 8.0154—8.0454.

100 italijanskih lir za 296.79—298.79.

100 madžarskih pengov za 9.8964—9.9264.

1 ameriški dolar za 56.81—57.01.

100 francoskih frankov za 222.85.

100 nemških mark za 13.595.

100 čehoslovaških kron za 168.22—169.02.

SEJMI OD 1. DO 15. AVGUSTA 1928.

2. avgusta: Št. Lenart v Slov. gor., Dravograd.

4. avgusta: Št. Ilj pri Velenju.

5. avgusta: Loka pri Zidanem mostu, Ptuj, Črna, Lemberg.

6. avgusta: Marija Snežna.

10. avgusta: Gornja Radgona, Sv. Lovrenc v Slov. gor., Slovenjgradec, Podčetrtek.

12. avgusta: Sv. Jurij ob južni žel.

14. avgusta: Ptujška gora.

Cene lesu in deželni pridelkom. Ljubljana. Les: Zaključena sta bila dva vagona hrastovih podnic, franko vagon meja po D 1200. Tendenca nespremenjena. — Deželni pridelki: (Vse samo ponudbe slovenskih postaj, plačljivo v 30 dneh, dobava promptna.) Pšenica baš. nova 78—79 kg, 2%, 285—287.5, za avgust 285—287.50, za september 290—292.50, moka 0 g blago franko Ljubljana, plačljivo po prejemu, iz stare pšenice 520—525, iz nove pšenice za avgust 450—455, koruza 340—345, oves stari 275—280, oves novi 255—265. Zaključena sta bila 2 vagona pšenice. Tendenca slaba. — Novi Sad: Pšenica bačka 237.50—242.50, potiska 245—250, ban. 230—235, sremska 237.50—242.50, ječmen bački in banatski 189—190, oves bački in banatski 180—190, koruza 292.50—295, moka 0 g 375—385, št. 2 355—365, št. 5 335—345, št. 6 300—310, št. 7 260—265, št. 8 180—185, otrobi 160—165. Promet 60 vagonov pšenice, 185 vagonov koruze, 14 vagonov moke, 7 vagonov ovsu in 15 vagonov otrobov.

Mariborski trg, dne 28. julija 1928. Radi velike vročine je bilo samo 10 slaninarjev, pač pa je bilo 26 s krompirjem, čebulo in drugo zelenjavo naloženih voz na trgu. Cene so ostale pri slaninarjih in pri domačih mesarjih neizpremenjene. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 500 kom. Cene: Piščancem Din 10—25, kokošim 30—45, mladim racam in gosim 25—40, domačim zajcem 10—25 za komad, kanarčkom 50—75 za komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Krompir se je prodajal po Din 5—7 za mernik (7½ kg), ozir. Din 2—3 za kg. Druge cene so bile: Glavnati solati 0.50—1.50, karfiolu 5—10, kumarcam 0.50—4, jedilni buči 3—5, kolerabi 1—1.50, zeljnatim glavam 0.50—2 za komad, čebuli 4—5, česnu 10—12, kislemu zelju 3—3.50, fižolu v stročju 8—10, paradižnikom 12, hrenu 8—10, zeleni papriki 10, kumarcam za vksanje 7—8 za kg, mleku 2—2.50, smetani 10—12 za liter, maslu 36—60 za kg, bučnemu in olivnemu olju 18—26 za liter. Jabolkom in hruškam 6—10, črešnjam 8—10, marelicam 12, breskvam 16 za kg, jagodam 8—10, borovnicam 2—4, ribizlu 6 za liter, limonam 1—1.50, oranžam 2—3.50, melonom 15—30 za komad. Cvetlicam 0.25—10, z lonci vred 15—50 za komad. — Lončena, lesena in kleparska roba Din 0.50—100 za komad, brezove metle 2.25—6 za komad, koruzni slami 25—30 za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 25. julija je bilo 16 vozov sena, 4 slame, v soboto, 28. julija pa 8 sena, 12 slame na trgu. Cene so bile senu Din 55—70, slami pa 35—45 za 100 kg. Slami tudi Din 1.50—1.75 za snop.

Najbolji pripomoček za hranjenje slabe zaostale in zahranje živine je priana no:

Težakovo olje za živino

Ni se dobi samo pri:

Mo. Težak

Zagreb, Gundulićeva 13.

Gospodarska obvestila.

Stanje vinogradov. V lanski lepi jeseni je les dobro dozorel, zima mu ni škodovala in zato je bil nastavek grozdja letos precej obilen. Mrzli pomladni mesci so sicer zavlačevali razvoj grozdja, ki je zaostalo za 14 dni do tri tedne v rasti, vendar pa so sedajni vroči tedni precej izjednačili razliko. Grozdje je normalno odcveto, enakomerno se graši ter daje najlepše upe za jesen. Peronospora je sicer tu in tam nastopila, a vsled marljivega škropljenja in ugodnega vremena pa se je kmalu za dušila in ni povzročila škode. Oidij (pepel) se do sedaj še ni pokazal v večji meri. Pomladni mrazovi so ponekod povzročili občutno škodo, posebno v nižjih legah. Stranska očesa so sicer pognala in rozge so vsled ugodnega vremena dorastle, grozdja pa ni. Tudi toča je že povzročila občutne škode. Splošno stanje vinogradov pa je do danes ugodno in lepi jesenski mesci bi dali tudi dobro kakovost. Bog daj srečo našim marljivim vinogradnikom.

Vinske cene se gibljejo od 7 do 10 Din liter. Vroče poletje išče zdaj lažja in kislejša vina, katerih pa primanjkuje tudi vinskim trgovcem. Starih zalog več ni, letnik 1927 pa je bil dobre kakovosti in je povprečno premočan in predrag za današnje tržne zahteve. V zimskih mescih se bo zopet iskal. Zaloge so majhne, izčrpane vsled prejšnjih slabih letin. Tudi v drugih državah je tako. Kleti so večinoma prazne in čakajo novega dotoka na jesen.

Na Madžarskem, kjer vlada tudi vinska kriza vsled poveljnih razmer, se ustanavljajo s pomočjo vlade v večjih okoliših vinarske zadruge, da zbirajo pridelke svojega okoliša, jih tipizirajo in spravljajo v promet. Tu di potom vinskih razstav in sejmov si hočejo vinogradniki na Madžarskem pomagati.

Stanje hmelja v Savinjski dolini. Žalec, dne 31. julija 1928. Padavine dne 23. in 29. julija so našim hmeljskim nasadom kaj dobro došle, dasi tudi niso zadostovale. V lepem cvetju stoječi golding že prehaja v kobile in če ne pride do novih zaprek,

se bo obiranje v primeru z normalnimi leti le za kakih osem dni zakasnilo. Zaostali nasadi so se sicer tudi nekoliko popravili, vendar je njih privesek le redek in bo njih trgategv nezadovoljiva.

Špecialna kmetijska šola v št. Jurju pri Celju javlja, da se začne novi 12mesečni tečaj v šolskem letu 1928-29 v početku oktobra. Po odredbi oblastnega odbora se sprejme v internat kakor prejšnja leta 30—35 gojencev, deloma na prosta, deloma na plačujoča mesta. Gojenci na prostih mestih imajo celotno mesečno oskrbno brezplačno, plačujoči pa plačujejo za njo 150 Din mesečno. Prosilci za plačujoča in prosta mesta morajo biti kmetijski sinovi, za katere se predvideva, da postanejo kmetje-gospodarji, ker je namen zavoda, vzgajati kmetijski naraščaj za dom. Le izjemoma se sprejme tudi prosilca iz drugih stanov, ako ima posebno veselje do kmetijstva, plačevati pa mora, ker je oskrbovalnina izredno nizka, dvojno oskrbovalnino. Na prosta mesta se sprejmejo le prosilci iz mariborske oblasti, na plačujoča pa iz obeh oblasti. Prosilci morajo biti vsaj 16 let stari, telesno zdravi in so dovršili vsaj 4 razrede ljudske šole. Sprejmejo se torej tudi starejši, od katerih se pa posebno zahteva marljivost in discipliniranost, da vplivajo ugodno na mlajše. Prošnje tako za prosta kot za plačujoča mesta je vložiti direktno na ravnateljstvo šole in sicer do 1. septembra t. l. Prošnji je priložiti krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, navrstveno spričevalo občine, izjavo staršev, oziroma varuha, da ostane prosilec po študiju doma in da bode, ako je plačujoč, redno poravnal oskrbovalnino, ter premoženjski izkaz, oz. potrdilo občine ali davčnega urada o obsegu zemljišča, gospodarskega stanja staršev in višino zemljiškega in obratnega davka, radi lažje ocenitve glede prostega mesta. Zdravniško spričevalo lahko odpade, ker preišče zavodni zdravnik vstopivše, pa vendar je v interesu prosilca, ako je slaboten ter ni povsem zdrav, da se da preiskati, da nima nepotrebnih izdatkov. Oproščeni gojenci morajo naknadno, ako ne ostanejo na kmetiji ter vstopijo v kako službo, vplačati predpisano oskrbovalnino. Gospodarsko jačji naj zaprosijo radi itak zelo nizke oskrbovalnine in radi običajnih številnih priglasitev le za plačujoča mesta, ker imajo plačujoči prednost. O sprejemu se obvestijo prosilci pravočasno. Sprejeti mora pri nesti s seboj potrebno delavno in praznično obleko in obuvalo, vsaj dva para telesnega perila ter vsakodnevne potrebščine, brisače, krtače, zobno krtačico itd., plačujoči pa še tudi dva para rjuh in eno zimsko odejo.

Pridnega, treznega in močnega delavca, ki bi delal v kleti in opravljal tudi drugo navadno delo, sprejme v službo Fr. Gnilšek, trgovec z vinom v Mariboru, Razlagova ulica 25. Prednost imajo viničarji, ledični ali oženjeni, iz Slov. goric.

Sv. Rupert pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Preteklo nedeljo je divjal v okolici Sv. Ruperta pri Sv. Lenartu močen vihar. Lomil, ruval je drevesa in odkrival strehe. V vrtu gospoda župnika je zlomil deset dreves, razen tega pa mu je prevrnil in raznesel kozolec slame. Z drevja je zbil mnogo sadja, sploh je škoda, ki jo je povzročil, precej občutna.

Sv. Anton v Slov. gor. Dragi romarji Marjini, ki zopet želite letos poromati gor na Sladko goro, se pridružite procesiji, ki gre

od Sv. Antona dne 11. avgusta. Ob 9. uri je sv. maša in po maši odhod na starodavno Marijino romanje. Obiščemo mnogo cerkev in posebno še: Mater božjo na Ptujski gori, Sladko goro, Šmarje in znameniti križev pot k Sv. Roku.

Sv. Anton v Slov. gor. Ni še dolgo od tega, ko se je tudi v naši župniji ustanovil tretji red sv. Frančiška, že se je preselila od nas vzgledna tretjerednica Marija Štelcar iz Gornje Brengove. Bila je zmiraj dobra mati svojim otrokom, katerim je dajala prelepi vzgled, saj je, dasiravno vedno bolehnata, rada zahajala k sv. maši in k sv. zakramentom. Čudno je bilo pri njej to, da je v svojem zakonu zatisnila oči sedmim majhnim otrokom, sedem njih pa živi, ki vsi žalujejo za svojo dobro materjo. Srečna je bila, da je še par ur pred smrtjo vredno sprejela sv. popotnico, potem pa je sladko zaspala. Mnogo župljanov jo je spremljalo na njeni zadnji poti. Bodi njej zemljica lahka!

Marija Snežna. V ožjem krogu smo obhajali 70letnico rojstva Marjete Šnofl, po domače Štefelčke, daleč naokrog znane domače zdravnice ter dolgoletne naročnice »Slov. Gospodarja«. Jubilantinja je mnogim pripomogla k zdravju z domačimi zdravili, zlasti najdejo pri njej pomoč siromaki. Bog jo ohrani še mnoga leta! Bog Te živi, Marjeta!

Cirkovce na Dravskem polju. V nedeljo, dne 22. m. m., po rani službi božji je bil v posojilničnem prostoru dobro obiskan shod SLS. Govorila sta narodni poslanec g. Ivan Vesenjani in oblastni odbornik g. dr. Veble. Po dokončanih govorih je domači g. župnik predlagal zaupnico Jugoslov. klubu in njegovemu voditelju g. dr. Korošču, kar se je sprejelo z navdušenim: Živijo! Nekateri Hrvati, Radičevci in Puceljenci, so nekaj časa prisluškovali in potem zginili kakor kafra. — Zvedeli smo tudi, da so v sredo, dne 25. julija, na tistem obhajali naš gosp. župnik s tremi še živečimi tovariši svojo 35. obletnico posvečenja. Na mnoga leta! — Po dolgi suši, ko se je začel že sušiti fižol, krompir in koruza, so se v nedeljo, dne 29. julija, pripodili oblaki in namočili suho zemljo. Bilo je precej dežja, ali še ne preveč. Malo pred 12. uro opoldne je strela udarila v hišo Franca Medved v Šikolah in vžgala. Gasilno društvo v Šikolah se je ravno pripravljalo za blagoslovitev nove motorne brizgalne in je bilo takoj na mestu in rešilo, kar se je dalo rešiti. Revez je bil in sedaj je še večji revez s svojo številno družino. Šikolčani, pomagajte mu! Dajte kruha lačnim otrokom!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Prihodnjo nedeljo, dne 5. avgusta, se zaključi pri nas 10tedenski gospodinjski tečaj, ki ga je vodila gospa Olga Sittig z gdč. Mikuš. Ob 11. uri dopoldne je slavnosten sklep s skušnjo. Ob enem priredijo tudi razstavo. Vsak si jo naj ogleda. — V nedeljo, dne 29. julija, smo pokopali Jožefa Slana, bivšega posestnika v Botkovicah.

Ptuj. Danes praznuje 40letni jubilej mašništva g. svetnik p. Alfonz Svet, župnik minoritske župnije sv. Petra in Pavla. Naš jubilent se je rodil leta 1859 v Žalcu. Bogoslovne nauke je končal v Gradcu in na Dunaju, kjer je tudi bil posvečen leta 1888 za mašnika, Primiciral je ravno v tej cerkvi, kjer obhaja svoj 40letni jubilej in Bogu daroval daritev za sprejete dobrote. Vkljub svoji težki bolezni, vsled katere je bil v letih 1920 do 1922 štirikrat operiran, ga vidi mo danes zdravega, krepkega in čilega, požrtvovalnega na delu za blagor svojih župljanov, zgled svojim mladim sobratom. Koliko ga vsi spoštujemo, bo pokazala najbolj današnja slovesnost, ko se bo zbralo veliko število njegovih prijateljev duhovnikov, zastopniki oblasti, velika množica vernikov in organizacij. Kot spomin mu poklonijo

farani »relief« od umetnika Sojčca, ki predstavlja idejo mašniškega poklica: »Iugum meum suave est et onus meum leve.« — Ob tej lepi slovesnosti bo tudi prejelo redovniško obleko sedem dijakov naše provincije, ki odhajajo v Zagreb v novicijat in daljne gimnazijske nauke. — Gospodu jubilantu želimo, da dočaka še zlato in biserno krono mašništva!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Po dolgi in zelo hudi suši smo dobili v nedeljo zelo lep dež. Ko so se že dopoldan začeli zbirati na obzorju črni oblaki, so ljudje s strahom pričakovali, kaj da bo. Vse se je balo toče. Strah je bil pa prazen. Ob severnem obronku župnije je sicer padlo nekaj zrn, škode pa ni naredila velike. Dež je toliko namočil, da se je drugi dan dalo orati. — V nedeljo zvečer se je vršila pri cerkvenem ključarju g. Jakobu Ozmeču lepa domača slavnost; namreč posvetitev Srcu Jez. Ozmečeva hiša je daleč naokrog znana. Gospodar sam je že 31 let podžupan občine Brebrovnik in 18 let cerkveni ključar. Obojno službo je vršil prav vestno in je storil mnogo dobrega tako za cerkev, kakor za občino. — Nekemu trgovcu, ki se je peljal v Ormož na sejem, se je pripetila na cesti pri Šmiklavžu neprijetna nezgoda. Konj mu je omagal, tako da ga je moral izpreči in pustiti v občestnem jarku. Uboga para je nudila zanimiv prizor. Bila je zelo izstradana in je z zemljo vred trgala krog sebe trava. Ker konja niso mogli spraviti na noge, je prišel ponj konjederec.

Marenberg. Lepa je točka Sv. Pankracij na Radelju župnije Remšnik. Kako se je priljubil, priča vedno večje število izletnikov od blizu in daleč. Letošnje leto je došlo mnogo obiskovalcev. Meseca julija sta bili tam dve lepi slovesnosti. Na god sv. Aleša, dne 17. julija, je bila pri Sv. Pankraciju nova maša č. g. Leopolda Hochnegger z ivniške župnije. V nedeljo nato, 22. julija, se je obhajala lepa nedelja. Tokrat je priredilo pevsko društvo »Zvonček« iz Dravograda izlet k Sv. Pankraciju. Pevski zbor 20 pevcev je s svojim lepim petjem povzdignil službo božjo, razveselil nas zunaj cerkve s krasnimi pesmi. Kako lepe so: »Oj hišica očetova, Bog živi te«, »Tam na vrtni gredi raste rožmarin« in več podobnih. Tudi naš zaspani trg se je prebudil iz vsakdanje omedlevice, ko so se pevci vozili skozi na lestvinem vozu, lepo pevajoč. Lepa pesem nad vse! Bodi pozdravljena cerkvena vrh gore, cerkvena bela!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Več lepih in pomembnih slavnosti smo doživeli v letošnjem letu; naj omenim nekatere: Naš delavni orlovski odsek, ki je pri letošnjih splošnih tekmah dosegel prvo mesto v Savinjskem okrožju, je priredil na Križevu, dne 17. maja, javni nastop. Prireditev je precej oviralo slabo vreme, vendar je občinstvo s številnim obiskom pokazalo svojo naklonjenost Orlom. — Podružnica v Okonini si je nabavila tri nove zvonove iz ljubljanske livarne, katere so v nedeljo, dne 1. julija, z veliko slovesnostjo potegnili v zvonik. — Gasilno društvo je dne 22. julija praznovalo 30-letnico svojega obstoja. — Dne 25. julija pa je obhajal naš vlč. gospod župnik Ivan Vogrinec 30letnico svojega mašništva. Radovala se je ta dan lahko rečemo cela župnija, ker uživa gospod župnik ljubezen in naklonjenost vseh faranov. Za vse dobro vnetemu in požrtvovalnemu gospodu želimo še mnogo let plodonosnega delovanja med nami! — Mrtvaški zvonec, katerega je pred kratkim na lastne stroške nabavil veleposestnik ter znani dobrotnik cerkve g. Jerman iz Juvanja, je kot prvemu zapel mladi, komaj 15letni Roziki Slatinšek iz ugledne Urhove družine, ki je umrla dne 22. julija v celjski bolnišnici na posledicah vnetja slepiča. Žalujoči rodbini naše iskreno sožalje!

jo okrasil s slavnoznanimi kapelami, s Kalvarijo in Svetimi stopnicami ter je obenem še oplešal cerkvi Marije vnebovzete in sv. Roka. Umrl je dne 6. maja 1758, star še le 56 let. Prav časten spomin na tega veljavnega in za šmarje tako visoko zaslužnega moža je shranjen tudi v tukajšnji mrtvaški knjigi v besedah njegovega kaplana J. Greg. Kordina: V soboto po vnebohođu Gospodove, to je 6. maja okoli druge popoldanske ure je v Gospodu zaspal Matevž Vrečer, vneti župnik, goreči častilec Matere božje in zvesti širitelj njene slave. Kolikor le mogoče lepo je dal slikati in okrasiti župnijsko cerkev in cerkev sv. Roka ter je nanovo postavil Kalvarijo in se teh svetišč še spominjal v svoji oporoki. 13 tednov na bolniško posteljo navezan je posnemal v svoji težki in dolgi boleznj Joba in molil: Bodi češčen ime Gospodovo! Večkrat za smrt previden je v svojem 56. letu izdihnil brez strahu pred smrtjo. V navzočnosti 15 duhovnikov je bil pokopan pred škafarjskim altarjem. Dokler bodo stale kapete in se bodo romarji zbirali v cerkvi sv. Roka, bo živel med hvaležnimi šmarčani spomin na dr. Matevža Vrečerja. Naj nam bo ljub in drag tudi njegov spomenik na desni strani vrat pod zvornikom prenovljene in na slovesno blagoslovitev čakajoče cerkve »Marije na jezzeru«.

Krasno posestvo tik Maribora, velik sadonosnik zvin skimi trtami, pripravno za vpokojenca. Sredensek, Pobrežje, Nabrežna ulica 3, Maribor. 918

Z žalostnim srcem javljam vsem sorodnikom in znancem tužno vest, da je preminul moj ljubljeni soprog, oziroma oče, brat in svak, gospod

Ludovik Dolajš

hišni posestnik,

po dolgi in mučni bolezni in previden s tolažili sv. vere danes ob pol 6. uri zjutraj v 45. letu svoje starosti.

Pogreb blagega in prerano umrlega se vrši v torek, dne 31. julija 1928 ob 16. (4.) uri iz mestnega pokopališča na Pobrežju v lastno grobnico.

Sv. maša zadušnica bo darovana v sredo, dne 1. avgusta 1928 ob 7. uri zjutraj v župnijski cerkvi Sv. Magdalene v Mariboru.

Maribor—Sv. Jakob v Slov. gor., dne 29. julija 1928.

EMA DOLAJŠ, roj. Sirk, žena; **GIZELA DOLAJŠ**, hčerka, in ostali sorodniki.

Nazarje. Naše gasilno društvo dobi te dni novo motorno brizgalno. Ob priliki blagoslovitve brizgalne se bo vršila lepa gasilska slavnost, na katero se že sedaj vabijo gasilsna društva in ljudstvo iz celega okraja! Več poročamo v kratkem.

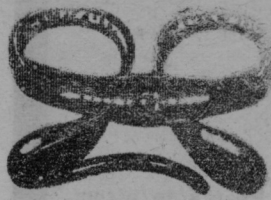
Šmarje pri Ješajah. Predno stopimo v cerkev in si ogledamo njen za pol metra zvišani tlak in prenovljeno slikarstvo na stropu, je treba, da se postojimo pri kamenitem spomeniku na desni strani vrat pod zvornikom. Šmarje brez Sv. Roka in križevga pota s 14 velikimi kapelami bi bilo pač čisto navaden in brezpomemben kraj. Zato se moramo vselej hvaležno spominjati moža, ki ima nevenljivo zasluge za naša svetišča. Njegovo sliko vidijo na oboku nad korom cerkve sv. Roka, kjer se ti kaže duhovnik na kolenih s k molitvi povzdignjenimi rokami, nad njim pa sv. Rok, sv. Jožef, Mati božja, sv. Boštjan in sv. Notburga. Kamenit spomenik pa mu je postavljen na desni strani vrat pred zvornikom župnijske cerkve. Na tem beremo, da je prezasluzni in hvaležnega spomina vredni mož tukajšnji župnik dr. Matevž Vrečer. Rojen leta 1702 v Podprežinu pri Teharjih in šolan v latinskih šolah v Rusah pri Mariboru je bil leta 1726 v mašnika posvečen. Znameniti doktor umetnosti in modroslovja je glasom tega napisal sodeloval pri prvi jezuitske zvezdarne na graškem vseučilišču in pri drugih sličnih podjetjih. Bil je najprej tri leta župnik v Zibiki in je potem od leta 1737 do 1758 uspešno oskrboval šmarško župnijo, napravil v osmih letih prav lepo pot po strmini proti Sv. Roku in

Kupi se čistokrvni Pincgavski bik od 18—24 mesecev. — Občinski urad Razvanje-Hoče. 890

Prodaj enonadstropno trgovsko ali gostilničarsko z hišo z invent. 3 orale zemlje pri hiši pri glavni cesti blizu farne cerkve, toplice, pošte, kolodvora v lepem prometnem kraju. — **Posestvo** 12 oralov lepa zidana hiša, veliko gospodarsko poslopje pri glavni cesti na ravnini pri Ljutomeru, brez provizije. — Slivar, Ljutomer. 905

Sprejem pod zelo ugodnimi pogoji izvežbanega zanesljivega viničarja z 4—5 delavskimi močmi; vajen mora biti vsa v njegovo stroko spadajoča opravila samostojno opravljati. Javijo naj se samotisti, ki so že več let uspešno viničarili. Prednost ima nemščine zmožen prošnjik. — Profesor Lode, Gradiška 46, p. Pesnica. 915

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA! Ustan. 1904

KILNE PASE

trebušne obveze, proti višočemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijevе nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korsete, bergle, podloge za ploske noge, suspenzorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po sele nizkih cenah.

Franc Podgoršek nasl. FRANC BELA bandažist, Maribor, Slovenska ulica 7
Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

Jetika se ozdravi, gozdni zvod dr. Pečnik-a v v-likih gozdih na gori, pošta Rogaška Slatina. 917

Za Birmol Blago, obleke vseh vrst kupite najugodnejše v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Oglejte si zalogo! Nakup jajc, masla, putra, zabele, suhih gob ter vseh poljskih pridelkov. 803

Iščem kuharico, ki pospravlja tudi sobe. Heričko, Maribor, Tattenbachova 6. 899

Strokovnjaški viničar z najmanj 4 delavskimi močmi se sprejme za prihodnje viničarsko leto na dobro viničarijo v Ložanskem vrhu pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Ponudbe opremljene s spričevali o sposobnosti na naslov poštni predal števil. 9 Ormož. 904

Pošteno zdravo dekle kot vajenko v trgovini iščem za takoj. Prednost ima ona, ki bi pomagala v kuhinji. Oskrba prosta. Ivana Nagode, trgovka, Žiče, p. Loče. 910

Učenca, pridnega in poštenega za slikarsko in pleskarsko obrt sprejme takoj Mihael Dobravec, Celje, Glavni trg 15. 903

Učenca za mesarsko in prekajevalsko obrt takoj sprejem. Franc Grobulek, mesar in prekajevallec, Brežice. 911

Sprejme se takoj pod dobrimi pogoji kravar (švajcer) s 3 delavskimi močmi, ki znajo dobro dobiti, v graščini Slivnica pri Mariboru. 908

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

»Nikdar, ne poznam več svojega sina, ki se je sam zavrgel, tisti ženski pa moje maščevanje.«

»Mati,« vzklikne bolestno sin, »ne izzivajte božje kazni, grešite proti človeškim pravicam!«

»Proč izpred mojih oči, bodi proklet sin — smrt zapeljivki Agati!«

Rezko so odmevale te usodepolne besede po prostorni dvorani in bilo je, kakor bi jeknilo od visokih sten bolestno, tajnostno in grozeče, kakor bi hotel reči drugi strašni glas:

— Tvoje prokletstvo odloči tudi tvojo usodo.

Jezno se je obrnila graščakinja, ne da bi se še z enim pogledom obrnila na svojega sina, ki je v največji tugi in bolešni stopil za materjo in jo prosil, da bi preklicala to prokletstvo in grožnjo. A razjarjena graščakinja je zginila že skoz visoka vrata in jih zaprla z močnim treskom.

Mladi Herberstein je ostal sam v dvorani. Bilo mu je, kakor bi se vse sukalo okoli njega, še

so zvene le besede — bodi proklet — smrt Agati — v njegovih ušesih!

Prijel se je za prsi in se sesedel na stol, kjer je ostal dalje časa in obupne misli so se porajale v njegovi duši...

»Tako je tedaj slovo od moje matere, s prokletstvom grem v divji boj — sedaj mi bo veselje se meriti s sovražnikom, čuvala me boš pa ti, moja čista Agata — moja žena in tvoja nedolžna molitev mi odvzame vso prokletstvo, vrnem se zopet v tvoj mili objem, vse pretrpim zaradi tebe — moj angelj, saj ti si moja sreča.«

In kakor na novo poživljen se naglo dvigne, pogleda še enkrat na vrata, za katerimi je zginila njegova mati, nato pa zapusti v naglih korakih sobano in se poda v svoje prostore.

Temni oblaki so se zbirali nad Pohorjem in od daleč se je že slišalo votlo gromenje. Na dvorišču hrastovškega grada so stali trije osedlani konji opremljeni s prtljago. Pri njih sta stala dva hlapca, ki sta krotila bistrе vrance, ki so bili že nemirni.

Zdajci se slišijo koraki po stopnicah, na dvorišče je stopil Friderik Herberstein v polni vojaški opremi. Trdno je stopal, a v obrazu je bil blede.

Če hočeš vedeti, kaj je dom, kupi si lepe povest »Dom«, ki kaže kmetisko življenje v severnih krajih. Naroča se v Cirilovi tiskarni in stane: broš. 22 D vezan 35 D.

Dom

**Vaš denar
ima pri meni
večjo vrednost!**

Vi kupite pri meni po zelo zmernih cenah prav dobro blago. Počastite me s svojim obiskom in pretehtajte sami resničnost gornje trditve!

Kolarič Franc,
trgovina, **APAČE**

668

Važno za hmeljarje

Anton Jurca, Ptuj

♦ tovarna za žveplene izdelke ♦

Ustanovljena 1860

Ustanovljena 1860

izdeluje žveplene apnene brozge Marka »ZVEZDA«. Glasom poročila Saazer Hmeljarskega lista št. 29 od 21. julija 1928 najbolj sigurno odvrailno sredstvo proti tako uničujočem rdečem pajku.

906

Denar naložite najboljše in najsigurnejše
pri

Južnoštajerski hranilnici v Celju

v lastni hiši Cankarjeva ul. št. 11, nasproti pošte — popularno varni zaved. Ustanovljen leta 1889 od okrajev Gornjigrad, Sevnica, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj in Vransko, kateri jamčijo za polno varnost vlog. Znaten rezervni zaklad. Vsakovrstna posojila pod zelo ugodnimi pogoji.

8

Cunje,

stano železo, baker, me-
denino, svinec, cink, pa-
pir, glaževino, kosti in
krojaške odpadke kupim
in plačam najboljše

A. Arbelter, Marlbor,
Dravska ul. 15.
Iščem stalne nabiralce in
nakupovalce. 566

**Javorov in
hrastov les**

dobro posušen, vsakega
do 2 m³, kupim takoj. —
Ponudbe na upravo Slov.
Gospodarja pod »J. K.«.

909

Velika prodajalna

na prodaj takoj z nepre-
mičinami in vso zalogo
v Gornji Radgoni. Interes-
enti, ki hočejo podrob-
nih podatkov, naj pošlje-
jo naslov na upravo lista.

893

Kupim veverico samico.

Dr. Janko Dernovšek, pri-
marij, Orožnova ulica 2,
Maribor. 913

Kralj: Dvorski Dobavitelj

Petar J. Miovič, Maribor,
Kopitarjeva ulica 6, pri-
poroča najbolj učinkujo-
če sredstvo »Conchynol«
za pobijanje oidija, kise-
ljaka in trnega zavijača
ter »Hmelin« za pokonča
vanje vseh živalskih škod
ljivcev na hmelju. 850

Češko sukno kupite
najceneje

pri tvrdki

ALOJZ DROFENIK - Celje

samo Glavni trg 9

OSTANKI ZA POLOVIČNO CENO

557

Vreče za hmelj

pro m od Din 7.50 naprej kakor tudi veliko
izbiro vsakovrstnega stofa v brezkonkuren-
čnih cenah priporoča manufakturna

veletrgovina **ANTON MACUN**

Gosposka ul. 10 - Maribor - Gosposka ul. 10
912

Zahvala.

Za obilne dokaze sočustvovanja ob nepri-
čakovani smrti naše nad vse priljubljene
prerano preminule soproge, ozir. matere

Antonije Božnik

se vsem najiskrenejše zahvaljujemo, ki so
rajno spremljali na njeni zadnji poti, zlasti
sorodnikom, pevskega zboru za žalostinko
ob grobu, darovalcem vencev in še posebno
udeležencem njene zadnje poti iz njene roj-
stne župnije.

Ohranite pokojnico v blagem spominu!

Dobrna, dne 29. julija 1928.

Globoko žalujoči mož

Martin Božnik in otroci.

914

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Krenil je proti kapelici, v kateri se je pomudil nekaj časa. Resno in tiho je zapustil svetišče ter se podal h konjem. Zasedel je svojega vranca, velel isto svojima hlapcema, se ozrl še enkrat nazaj v smeri, kjer je bivala njegova mati, a okna dotičnih prostorov so bila zastrta. Na dvorišču se je zbralo nekaj služinčadi, kolikor je je bilo ravno doma. Stali so žalostni v dostojni bližini, saj imeli so mladega gospoda radi, ker bil jim je dober in z vsakim pravičen.

Grajski vratar je odprl močna vrata in spustil most za prost odhod. Ponižno je snel svojo čepico in se poklonil mlademu gospodu.

Herberstein se je nasmehljaj in stisnil roko zvestemu vratarju, ki se je začudil, ko je začutil v njej srebrnjak.

»O dober gospod so, da bi le kmalu prevzeli povelje čez celo graščino, potem bo mogoče boljše, ker ženske imajo svoje muhe.«

In gledal je za vitkim jezdecem, ki je jezdil navzdol po poti v smeri proti Mariboru, njemu sta sledila oba hlapca. Ko bi se ogledal, bi zapazil v oknu prikrit obraz, ki se je škodoželjno smejal — bil je grajski oskrbnik Trenak.

Urno je jezdil Herberstein s svojima hlapcema dalje; na bregu, od koder se vidijo še hribčki

Spodnje Voličine nad Sv. Rupertom, se je še enkrat ozrl. Gledal je nepremično na eno mesto, kakor bi hotel videti še enkrat svojo Agato, ki jo je tako težko zapustil in to tem bolj, ko je danes pri slovesu svoje matere spoznal, kako jo ta sovraži.

Naglo je zasukal konja in v hitrem diru so zginili grad Hrastovec in domači hribčki jezdecem izpred oči.

Drugi dan so došli v Gradec, kjer se je zbirala vojska za odhod na Ogrsko. Čakali so še na dohod vojaške pomoči iz Koroške. Ko so ti došli, so odrinili proti Kaniži. —

Po nesrečni bitki pri Nikopolju leta 1396 so udrla Turki prvokrat tudi na Štajersko ter oplenili Ptuj in okolico. Od tega časa pa do leta 1532 so bili potem šestnajstkrat v teh krajih.

Seveda so trgali tudi kos za kosom od Ogrske in Slavonije ter Hrvatske. Prišlo je tako daleč, da je pridrvel sultan Soliman leta 1529 z ogromno armado pred Dunaj. Sklepale so se mirovne pogodbe, ki pa niso bile nobene trajne vrednosti. Krvoločnemu Turku se je skominilo po teh rodovitnih krajih in je delal vedno nove vpade, tako da ni bilo prav za prav nobenega miru.

Ob turški meji je stala močna avstrijska

Konserviranje sadja

ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v
Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15-

Grušova pri Sv. Petru niže Maribora. Tu kaj se je poročil veleposestnik g. Maks Damiš z gđc. Jožefo Lovrenčič od Sv. Lenarta v Slov. gor. Na gostiji so darežljivi gostje nabrali za tukajšnji orlovski odsek 150 Din. Bog plačaj vsem darovalcem! Novoporočencema pa obilo sreče in božjega blagoslova! — V »Slovenskem Gospodarju« kaj radi čitamo zgodovinsko povest »Črni križ pri Hrastovcu«, ker nam je dotični grad dobro poznan. Vsakdo lahko iz tega pozna, kakšni so bili nekdanji grofje in graščaki, ko so pač imeli vso oblast in vse pravice v rokah.

Sv. Trojica v Slov. gor. Dekliški jubilejni shod v nedeljo dne 15. julija je tukaj zbral veliko število deklet. V procesijah so prihitele od Sv. Ane, Sv. Benedikta, od Negove, Sv. Antona, Sv. Andraža ter od Sv. Jurija ob Ščavnici, v manjših četah od Marije Snežne, od Sv. Jurija v Slov. gor., od Sv. Lovrenca v Slov. gor. in še od drugod. Naša romarska cerkev je bila natlačeno polna. V navdušenju pridigi je mil. g. kanonik Časl razložil prelepe nauke, ki jih dajeta dekletom škofijski in lurški jubilej in je na to daroval najsv. daritev. Po službi božji otvorili za naše organizacije goreči in delavni gvardijan P. Dionizij Dušej dekliško zborovanje in izbrana predsednica Amalija Klobasa od Sv. Benedikta razloži mladenkam namen in pomen jubilejnega shoda. Slavnostna govornica, g. Marija Štupca iz Maribora v enournem v srce segajočem govoru opiše glavne dekliške čednosti. Nadaljnje zborovanje je bilo posvečeno proslavi lurškega in škofijskega jubileja ter krščanski prosveti. Govornice so podale veliko lepih misli in zelo navdušile svoje tovaršice. Nad dve uri je trajalo živahno zborovanje, ki so ga poživljale Marijine in Slomškove pesmi. Zaključila ga je predsednica z iskreno zahvalo vsem sodelavkam. Naj lepi nauki shoda v srcih in v življenju naših deklet obrode stotere sadove! Pri večernicah še pod mladenkam ravnatelj 3. reda, P. Elekt Hamler kaj primernih naukov v slovo in kanonik Časl opravi slovesne večernice. Mladike v procesijah nato odhite na svoje domove, domače pa napolnijo dvorano, v kateri se je sedaj, kot že zjutraj, vršila skioptična predstava lurških čudežev. Razlagala jih je zanimivo g. Mar. Štupca. Dekliški shod je dosegel svoj namen. Za obilni trud škofijskemu voditelju dekliških zvez pa iskreno kličemo: Bog plati in Marija Mati!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Dne 22. julija so imeli kmetijci sklican shod, ki bi se imel

vršiti v gostilni Jurija Mikl. Pa kaj mislite, dragi bralci, kdo je prišel na ta shod? Ena vsem poznana oseba iz Zagorec, druga iz Dragoviča in tretja od Sv. Andraža v Slov. gor., sedaj pa so bili vsi. Ogromno število, kaj ne? Kje pa jih je več? Saj ima naša fara okrog 1000 volilcev! Vsi drugi so pametni možje in fantje, zjedinjeni v taboru SLS ter se kmetijcev ogibljejo.

Sv. Ožbalt ob Dravi. Tudi osmina sv. Ožbalta, farnega patrona, se bo letos izvenredno kot »jubilejna« osmina slovesno in svečano obhajala. Več sv. maš se bo služilo s slavnostno misijonsko pridigo. Začetek ob 8. uri. Ob desetih pa se bo vila ob sviranju domače godbe procesija na novo državno cesto, ki se bo poleg nove Lampretove kapele ter novega Lampretovega križa slovesno blagoslovlila z vozi vred. Gotovo redek ter pomemben slučaj. Ob enem bosta blagoslovljena tudi lično in okusno popravljena farna romarska cerkev in župnišče. Avstrijskim romarjem bo odprta meja obratno: dne 5. in dne 12. avgusta.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Redki jubilej obhaja letos procesija od Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Že skozi 150 let prihaja ta procesija na Sveto goro. Ta jubilej bomo letos proslavili z vso slovesnostjo. Spored slovesnosti se bode oznanil dne 4. avgusta zvečer pri slovesnih litanijah. Prijatelji Sv. gore vabljeni na to izredno slavnost, obenem si boste pa lahko tudi ogledali novo streho tega tako dragega nam svetišča.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Tvrdba »Singer šivalni stroji Bourne in Co.«, podružnica v Mariboru, je priredila v prostorih g. Novak 14dnevni brezplačni učni tečaj za šivanje in umetno vezenje. Udeležilo se je tega tečaja 20 učenik iz trga in bližnje okolice. Poučevala so se vsa tehnična in moderna dela na tako razumljiv način, da so učenke že po osmih dneh delale popolnoma samostojno. Zlasti pa pozdravljamo najnovejši način modernega in jednostavnega krojenja, ki pomeni v našem gospodinjstvu nekaj nenadomestljivega. Zahvaljujemo se imenovani tvrdki za njeno požrtvovalno delo in želimo, da se podoben učni tečaj prav kmalu zopet napravi!

Sv. Duh na Ostrem vrhu. Podpisani odbor organizacije SLS pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu ter klub občinskih odbornikov SLS občine Gradišče je v svoji seji dne 22. julija 1928 sklenil sledečo resolucijo: 1. Vsi člani odbora, kakor tudi organizacije SLS, protestiramo z načelnikom Krampl Ivanom na čelu proti ogabnemu SDS tisku ter so-

glasno sklenemo, da odklonimo vsak SDS časopis, če ga tudi zastoj pošiljajo, kakor je navada pri SDS. 2. Vsi odborniki sklenemo, da gremo na delo, da odstranimo vse nasprotno časopisje iz naših poštenih slovenskih kmečkih hiš, tako da bo izginila »Domovina« in »Jutro« popolnoma od nas. 3. Vsi sklenemo, da ne bomo posekali lokolov, kjer se čita ali prodaja »Domovina« in »Jutro«, ali kjer je sploh kakšen član SDS. 4. Skušali bomo odvrniti od SDS in k nam pridobiti vse poštene Slovence našega kraja. 5. Tudi na dan kakšnih volitev bomo zastavili vse svoje moči, da bo vse na volitvah in da bodo oddali svoje glasove za SLS in s tem dali zadoščenje našemu priljubljenemu voditelju g. dr. Antonu Korošču. 6. Obsojamo, da je SDS tisk najbolj ogaben v Jugoslaviji. 7. Vsi smo užaljeni, da SDS časopisje napada delavnega in poštenega voditelja Slovencev g. dr. Antona Korošca. 8. Mi damo g. dr. Korošču zadoščenje, ker ga nasprotniki nočejo dati. 9. Bog živi g. dr. Anton Korošca, da bi nas vodil in delal za nas še veliko let in da bi tudi nas kedaj obiskal.

Št. Vid pri Planini. Prvič, odkar so peli novo sv. mašo, se zberejo v domači župniji sv. Vida gospodje: a) iz občine Loke: 1. Mil. gospod Franc Tovornik, arhidijakon in dekan v Konjicah; 2. Franc Jazbinšek, župnik pri Sv. Trojici v Haložah; 3. Konrad Šeško, župnik pri Sv. Ani na Krembergu; b) iz občine Planinska vas: 4. Vid Pavlič, župnik na Remšniku; 5. Vinko Kolman, kaplan v Solčavi; c) iz občine Št. Vid: 6. Ivan Zakošek, župnik v Venčesu; 7. Luskar Anton, duhovnik salezijanec; 8. Špan Franc, duh. salezijanec; 9. Špan Jože, duhovnik salezijanec. Leta 1920 je umrl kot župnik v Kostivnici g. Ivan Luskar. V bogoslovju je še Alojz Luskar. Sestanka se udeleži tudi g. Ivo Gračnar, ravnatelj oblastnih uradov v Mariboru, domačin iz Lok. »Kladje, Loke in Podvine, kličejo nas na višine; Brdo, Vrh in Podpeče, duhovnikov se vesele.«

Šmartno ob Paki. Vsled nezaslišanih napadov v liberalnih časopisih na našega voditelja g. dr. Anton Korošca je tudi tukaj nekaj naročnikov odpovedalo »Jutro«. Tako je prav! Vsak, ki še ima količkaj poštenja, naj se sramuje imeti pod svojo streho takšne liste-ki dan za dnevom smešijo vse, kar je krščanskega. — Preteklo nedeljo je prišel neki gospod z celo svojo rodbino iz Celja in naročal tukaj v eni gostilni kosilo za celo rodbino. Ko pa je videl, da se v tej gostilni šopiri »Jutro«, je kosilo takoj od-

trdnjava Kaniža. Bila je velike važnosti, kajti, ako je ta prišla Turkom v roke, imeli bi prosto pot pohoda daleč na Štajersko. Zato pa so postavili v njo močno posadko in jo tudi preskrbeli z vsem potrebnim, da bi mogli oblegani tudi dalje časa kljubovati Turkom, dokler ne pride pomoč.

Poveljnik trdnjave je bil od leta 1598 koroški rojak Jurij Paradeiser. Bil je hraber častnik, nevpogljiv, železnih živcev, ki se ni ustrašil nobene nevarnosti. Nadvojvoda je tudi uvaževal te lastnosti in mu poveril poveljništvo tako važne trdnjave.

Turški poveljniki so tudi uvideli važnost zavzetja te trdnjave, zato so poskusili vse, da dobijo čimpreje trdnjavo v svoje roke. Pripravljali so se vestno, da se jim napad ne ponesreči.

Poveljnik Paradeiser že pred prihodom turških čet ni imel sreče. Turški ujetniki so podtaknili na mestu, kjer je bilo največ vojnega blaga, ogenj, kar je povzročilo mnogo škode; nič ni pomagalo, če so zločince spravili na drugi svet, storjena škoda se ni mogla dati tako hitro popraviti. Poveljnik Paradeiser je uvidel, da more le močno obzidje kljubovati sovražniku, zato je obrnil vso pozornost na to, a tudi tu ni imel sreče. Delavci, vznevoljeni vsled slabe hrane, deloma podkup-

ljeni, so zidali tako površno, da se je del obrambnega zidovja podrl, ostali pa je vsled hudih nali-vov razpadel.

Poveljnik Paradeiser je sedaj še podvojil svojo skrb za močno obrambo, a bilo je že prepozno. Med vojaki so se že pojavljali upori, deloma ker se mezda ni redno izplačevala, deloma, ker so vohuni netili razpor.

Tako so bila Turkom tla za napad pripravljena. Po svojih ogleduhih so bili o vsem podučeni, zbirala so se vedno večja krdela za napad. Turki so se že čisto približali trdnjavi.

Brzi seli, odposlani od poveljnika Paradeiserja, so to tudi poročali na merodajnih mestih na Dunaju; z mrzlično naglico so vsled tega zbirali vojaštvo in kar je bilo potrebnega, da se odbije sovražni napad.

Tako je zbral vojvoda Mercoeur, poveljnik cesarskih čet, precejšnje število vojakov in odri-nil proti Kaniži, da pride ogroženemu Paradeiserju na pomoč.

Mladi Herberstein je našel dosti znancev iz plemskih krogov, ki so sprejeli drugače veselega in ljubeznivega prijatelja z veseljem. In to mu je prišlo ravno prav. Dospeli so do trdnjave Kaniža.

Sadje v gospodinjstvu!

Sadje najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24' — Din.

povedal in odšel. Tako naj vsak stori! -- V naši župniji imamo sledeče gostilne, ki nimajo liberalnega časopisja, ampak samo poštene časopise: Franc Rogl, Šmartno; M. Steblovnik, Podgora; Ivan Letonja, Veliki vrh; Marija Korošec, Gornje; Franc Šošter, Slatine. Te tople priporočamo našim somišljenikom! Če se bo pa še kateri poboljšal in opustil liberalne časnike, bomo pa seve poročali. Ob priložnosti si bomo ogledali tudi trgovce in obrtnike.

Velenje. Dne 20. julija ob pol desetih zvečer, je nenadoma izbruhnil požar v gospodarskem poslopju mizarskega mojstra g. Majcena v Velenju. Poslopje stoji sredi trga in bi bil požar radi suše in pomanjkanja vode lahko postal usoden za celi trg, da se ni posrečilo našemu vrlemu domačemu gasilnemu društvu po težkem trudu, požar omejiti. V rekordnem času je prihitelo z motorno in ročno brizgalno na požarišče ter tako naglo in spretno omejilo požar, da sosednjim gasilnim društvom, ki so takoj prihitela na pomoč, ni bilo več treba stopiti v

akcijo. — Dne 19. avgusta t. l. slavi velenjsko gasilno društvo tridesetletnico svojega obstoja. Pri tej priliki se bode blagoslovila nova motorna brizgalna in se vrši izlet šoštanjskega gasilnega okrožja v Velenje. Ker je slavlje zamišljeno v velikem obsegu na prostem, se uljudno zaprošajo vsa v poštevh prihajajoča društva, da za ta dan ne prirejajo lastnih slavnosti, ampak s svojo polno udeležbo pripomorejo k čim lepšem uspehu gasilskega slavlja v Velenju.

Organistovske zadeve.

Tajništvu Društva organistov vedno prihajajo pisma z različnimi vprašanji in prošnjami za nasvete. Malokateri pa priloži znamko za odgovor. Vsled tega ima društvo velike izdatke za poštnino. Na odborovi seji dne 25. julija t. l. se je sklenilo, da se v bodoče sploh ne bo odgvarjalo organistom, ki niso člani našega društva,

ter tudi ne taistim, ki so članarino dolžni dalje kakor eno leto. Članarino člani plačujejo silno neredno. V mescu marcu smo opominjali 32 članov, ki so dolžni zaostale članarine skupno 1652 Din. Denar je poslalo še le komaj 5 članov. Sedaj prejme opomine zopet 80 drugih članov. Vsled sklepa odborove seje se bodo vsi, ki do novega leta članarine ne poravnajo, iz društva izključili in se bodo imena teh objavila v »Slovenskem Gospodarju«. Članarina 2 dinarjev mesečno je tako nizka, da jo zmore gotovo vsak. Tu ne velja prav noben izgovor. Red mora biti povsod. Kako pa naj društvo deluje, če ne dobi denarja niti za poštnino! Torej, organisti, zavedajte se, da imate napram društvu tudi dolžnosti, ne samo — pravice!

Na drobno!

Na debelo!

Zeleznina

Anton Brenčič

v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih potrebščin 806 ter vsakovrstno orodje za obrt.

Ugodne cene.

Točna postrežba.

Razpis.

Razpisuje se zniževalna licitacija za zidarsko, pleskarsko in kleparsko delo pri popravilu cerkve, župnišča in mežnarije v Laporju na dan 12. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne na licu mesta. Vsa popravila so proračunana na okroglo 60.000 Din. Proračuni z natančnim opisom nameravanih popravil so na vpogled v župnijski pisarni v Laporju.

Cerkveno-konkurenčni odbor v Laporju.
897

Kupim

lepi čisti

ječmen

brez ljuljke, po najvišji dnevni ceni. Izdelovanje sladne kave Viktor Jarc, Maribor, Lajtersberg 79. 831

Pozor, zastopniki, srečke na odplačilo! Povsem nove najvišje provizije! Pišite v lastnem interesu pod šifro »Beskonkurenčna zarada 367-13 na Interreklam d. d., Zagreb, Marovska 28. 851

Pridno in pošteno deklet želi vstopiti takoj v večjo gostilniško obrt radi naučenja kuhanja, proti majhni plači. Naslov je poslati v upravo lista. 877

BRUSNICE

ponudite Podravske Industrijske izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 762

Pa kako naj bo drugače, ko mi je ura za nič! Varuj se take usode in kupi sebi uro pri tej strokovno urarski tvrdki, katera ima v Šviciji lastno tvornico ur in zato edina prodaja lahko prave švicarske ure skoro

PO IZVIRNIH TOVARNISKIH CENAH.

Žepno uro št. 100 Anker-Remontoir-Roskopf dobiš za samih 49 Din 60 par, budilko št. 105 z zanesljivim švicarskim Ankerovim strojem s triletnim jamstvom za 64 Din 20 p.

Suttnerjeve ure z zaščitno marko IKO, OMIKO in AXO, katere uživajo svetovni glas, dobiš lahko v različnih cenah in sicer zlate, srebrne in niklaste. — Večina slik teh ur, ur-zapestnic, verižic, prstanov, uhanov, in vse ostale zlate in srebrne predmete kakor tudi koristne darove in praktične predmete za dnevno uporabo najdete v velikem praktično krasnem ilustriranem ceniku, kateri se na željo pošlje brezplačno vsakemu, kateri ga zahteva pri

SVETOVNI HIŠI UR, H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 992

Iščem več ključavničarskih vajencev. Prednost imajo tisti kmečki sinovi z šolsko izobrazbo, ki so se že učili kovinarske obrti. Natančna pojasnila dam sam pri predstavi učenca. Ivan Klemenak, ključavničar, Mozirje. 885

Ostrožnice ali robidnice

prodaste pri Podravske Industrijske izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 781

Bil je že skrajni čas. Turške čete so že skoraj od vseh strani obkolile trdnjavo, da je bil hrabri poveljnik skoraj od cela odrezan od cesarskih čet.

Turki so ostrmeli, ko so videli, da je došla pomoč. Vnel se je v kratkem ljut boj. Oblegani so napravili napad na Turke skupno s četami vojvode Mercoeur, da je odnesel sovražnik krvave glave.

Mladi Herberstein se je boril kakor lev, vsa žalost in tuga je našla uteho v divjem boju, ni se zmenil za žvižganje krogel, ne za ljute napade s sulicami in meči. Kjer je bila nevarnost največja, tam je bil v sredini in dostokrat se je posrečilo le njegovemu hrabremu napadu in njegovi vztrajnosti in pogumnosti, da je bil napad odbit.

Poveljnik Mercoeur je bil izvanredno zadovoljen z mladim graščakom in ga je tudi javno pohvalil in odlikoval.

A tudi Mercoeur ni imel sreče. Razdrapano tedanje razmere so povzročile, da poveljnik ni dobil potrebnih sredstev, ne streliva, ne živeža, ne denarja. Zraven tega je nastalo še slabo vreme, tudi boleznj so se pojavile med vojaki.

Poveljnik pomožnih čet je uvidel, da ne more vstrajati dalje, vsled česar se je odločil, da se

umakne s svojimi četami proti Dunaju, ker vojaki so postajali vedno bolj predrzni in že ni bilo skoraj nobene pokorščine.

Hrabrega Herbersteina je navdalo z veliko žalostjo, ni se mogel odločiti, nastopiti sramotno pot umika, če tudi bi mu drugače to bilo ljubo. A njegovo duševno razpoloženje je bilo tako, da se še ni maral vrniti prej, dokler si ni pridobil v boju slave in pozabil vse, kar mu je prizadjala mati.

Tako je mislil, da najlažje zaceli rana, mine čas, mine tudi vsa bol. Vedel je, da se nahaja Agata v dobrih rokah svojega očeta in se ji ni treba bati nobene nevarnosti.

Zato se je odločil, da se umakne v trdnjavo in pomaga poveljniku Paradeiser, ki se je prav srčno razveselil hrabrega viteza.

Z Herbersteinom sta šla tudi oba hlapca, ki sta spremljala graščaka.

Ta korak pa je postal za Friderika Herbersteina in njegovo Agato usodepoln.

Dalje bo sledilo.

Agitirajte za Slov. Gospodarja

za veselice in prireditve naročajte v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Plakate

Dolga pota brez utrujenosti.

Kmet nima tako udobnih prometnih sredstev kakor meščan. Često mora po več ur peš hoditi iz enega kraja do drugega. Za utrudljivo telo so Palma kaučuk-pete dobrota. Palma-pete so trajnejše kot najboljše usnje, cenejše ter dajo elastično hojo, ki varuje čevlje in telo. 395 Ženski in otroški čevlji postanejo vsled Palma kaučuk-peta elegantni, toda za to ni nikahkih višjih stroškov.

Vozni red

za železnice in avtobus-proge Slovenije, veljaven od 15. maja 1928, se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena komadu 2 Din.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru
Stolna ulica 6 r. z. z n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge
brez odpovedi po 6°/_o

na trimesečne odpovedi po
8°/_o

Največja izbira vsakovrstne svile

že od Din 24.— naprej
84 se dobi pri

L. TRPINU
Maribor, Glavni trg 17

Borovnice

plačuje najbolje Podravska Industrija sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 759

Kovaški učenec se takoj sprejme pri Francu Ivančiču, kovaškem mojstru v Ljutomeru. 891

Mizarski pomočnik se takoj sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov: Franc Gselman, mizarski mojster, Orehova vas 43, Slivnica pri Mariboru. 890

Višnjje

in temnorudeče črešnje prodaste najbolje pri Podravske Industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 759

Mlado lice

lahko očuvate do kasne starosti, ako ste za to skrbeli, predno je lice začelo veneti. Mladiško svežino treba čuvati, dokler ne mine. Rabite za nego Vašega telesa, Vašega lica, Vaših rok in Vaših las:

I. FELLERJEVO PRAVO KAVKAŠKO POMADO ZA ZAŠČITO LICA IN KOŽE, ona Vam izgadi gube in brazgotine, dela kožo gibko in nežno, briše sledove staranja, ustvarja mladost in lepoto. Izenadilo Vas bo, s kakšno brzino izginjajo solnčne pege, kožne brazde, rudečilo nosa, mozolji, zajedavci in drugi vsakovrstni nedostatki kože.

II. FELLERJEVO MOČNO POMADO ZA RAST LASI, katera preprečuje izpadanje las, prerano osivljenje, čisti lasne luske, dela lase mehke, gibke, bujne ter pospešuje njih rast.

Za poskus 2 lončiča ene ali po 1 lončič od vsake Elsapomade z omotom in poštnino vred za 38 Din.

III. ELSA-MILO ZDRAVJA IN LEPOTE, katero ni samo le parfimirano toaletno milo, temveč vsebuje v sebi tudi medicinsko preiskušane, dobro delujoče sestavine, katere prodirajo v Vašo kožo in jo vzdržujejo zdravo, lepo, mlado in Vašo zunanost mladeniško sveže.

IV. FELLERJEVA PRAVA MILA ZDRAVJA IN LEPOTE so: Elsa lilijino mlečno milo
Elsa rumenjarkovo milo
Elsa glicerina milo
Elsa boraksa milo
Elsa katranovo (šampon) milo
Elsa milo za brijanje.
Poiskusite jih! Nikdar ne bodele rabili drugega mila!
Za poskus 5 komadov Elsa-mila z omotom in poštnino vred 52 Din.

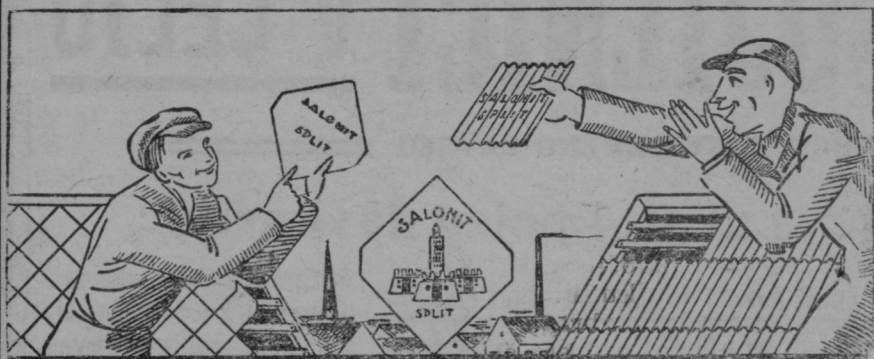
V Vašem lastnem interesu je, da pošljete denar vnaprej ker plačate po povzetju radi poštnih stroškov 10.— Din več.

Naročila nasloviti jasno: Lekarnarju
Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341,
Hrvatska.

„SALONIT“

Ia. azbest — cementni — škrilj
Najboljši material za pokrivanje streh

883

„SPLIT“

anonimno društvo za cement portland
(Tovrnica v Solinu pri Splitu)

Ljubljana

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice
še mesto Celje

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Do sedaj najcenejša trrdka v državi!

Skladišče: Meinel & Herold

Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.
R. LÖRGER, MARIBOR, št. 106-A.

Violine od Din 95.— d. Ročne harmonike od 85.—
Tamburice od Din 98.— d. Gramofoni od 345.—
Zahtevajte naš veliki katalog, katerega vam pošljemo brezplačno. 769

Maline

kupuje po najvišji ceni
Podravska Industrija sadnih izdelkov, Maribor,
Trubarjeva ulica 9. 760

Kmetje

zamenjate in prešate najbolje v tovarni bučnega olja

I. Hochmüller v Mariboru
Pod mostom 7, desni breg 828

Ant. Rud. Legat-ov

enoletni trgovski tečaj

(Koncesijoniran od ministrstva za trgovino in industrijo v Beogradu.)

NOVO!

Učni predmeti:

NOVO!

enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo, trgovsko računstvo, trgovska korespondenca in kontorna dela, trgovinstvo in menično pravo, blagoznanstvo,

trgovski zemljepis, lepopisje, slovenska stenografija, nemška stenografija, strojepisje, slovenščina, srbohrvaščina, nemščina, italjanščina (neobvez. predmet).

Začetek dne 3. septembra 1928.

Prospekti in vpisovanja pri trrdki Ant. Rud. Legat-ov & Co., Maribor, SLOVENSKA UL. 7, telefon 109.

UVAŽUJTE!

Opozarja se posebno na to, da je trgovski tečaj Ant. Rud. Legat-ov prvi in edini v Sloveniji, kateri je državno koncesijoniran. Imenovani tečaj se torej ne sme zamenjati z drugimi oglasi pod »posamezni pouk«, kateri vzbujajo mnenje, kot da so oblastveno dovoljeni. Spričevala enoletnega trgovskega tečaja Ant. Rud. Legat-ov hodo od zastopnika ministrstva podpisana in imajo torej državno vrednost. 901

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na vknjižbo in v tekočem računu. 12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICA V CELJU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad Din 60.000.000. — Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-sestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmetijski posestniki, Ljudska posojilnica je Vaš zavod. Poslužujte se ga!